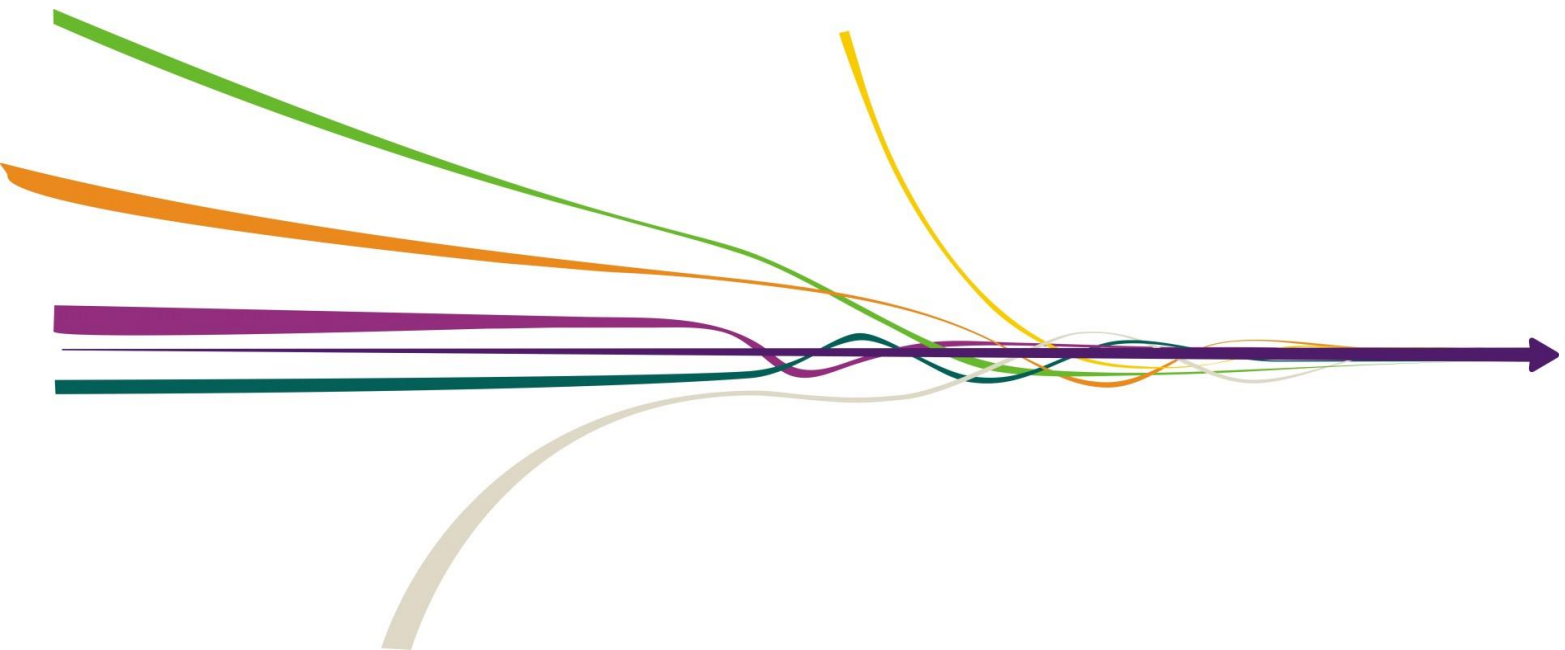

Ֆինանսական հաշվետվություններ և
անկախ աուդիտորի եզրակացություն

«ԱՐՄԵՆԲՐՈՆ» բաց բաժնետիրական
ընկերություն

31 դեկտեմբերի 2016թ.

Բովանդակություն

	Էջ
Անկախ ատդիտորի եզրակացություն	1
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	4
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	5
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	6
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	7
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	8

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

Գրասրժ Թորնթոն ՓԲԸ
ՀՀ, ք. Երևան 0012
Վաղարշյան 8/1

Հ. + 374 10 260 964
Ֆ. + 374 10 260 961

Grant Thornton CJSC
8/1 Vagharyan Str.
0012 Yerevan, Armenia

T + 374 10 260 964
F + 374 10 260 961

www.grantthornton.am

«ԱՐՄԵՆԲԲՈՎ» բաց բաժնետիրական ընկերության բաժնետերերին

Կարծիք

Մեր կողմից իրականացվել է «ԱՐՄԵՆԲԲՈՎ» բաց բաժնետիրական ընկերության (Ընկերություն) ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտ, ընդ որում այդ հաշվետվությունները ներառում են 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը:

Մեր կարծիքով կից ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են Ընկերության՝ 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքների ու դրամական հոսքերի ճշմարիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՍՍ):

Կարծիքի հիմքեր

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՍՍ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է մեր եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Ընկերությունից՝ համաձայն Հաշվապահների միջազգային դաշնության պրոֆեսիոնալ հաշվապահների վարքագրի (ՀՄԴ-ի Վարքագիրք) և Հայաստանի Հանրապետությունում կիրառելի՝ ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի նկատմամբ վարքագծի պահանջների, և մենք կատարել ենք վարքագծի նկատմամբ մեր մյուս պարտականությունները՝ այդ պահանջների համաձայն: Մենք համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Այլ հանգամանքներ

Ընկերության 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական հաշվետվությունները աուդիտի են ենթարկվել այլ աուդիտորի կողմից, ով 2016թ. ապրիլի 27-ին արտահայտել է չձևավորված կարծիք այդ հաշվետվությունների վերաբերյալ:

Առանցքային աուդիտորական հարցեր

Մենք որոշել ենք, որ առկա չեն առանցքային աուդիտորական հարցեր, որոնք կցանկանայինք ներակայացնել մեր հաշվետվությունում:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ընկերության ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՄ-ներին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման համար: Այդ նպատակով ղեկավարությունը սահմանում է անհրաժեշտ վերահսկողության համակարգ, որը թույլ է տալիս պատրաստել ֆինանսական հաշվետվություններ, որոնք ազատ են խարդախության կամ սխալի արդյունքում էական խեղաթյուրումից:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս, ղեկավարությունը պատասխանատու է Ընկերության՝ անընդհատ գործելու հնարավորությունը գնահատելու, ինչպես նաև գործունեության անընդհատության ենթադրության վրա հիմնված հաշվառում վարելու համար, քանի դեռ ղեկավարությունը չի նախատեսում լուծարել Ընկերությունը կամ դադարեցնել դրա գործունեությունը կամ չունի իրատեսական այլընտրանք, բացի նշվածները:

Կառավարման օղակներում ներգրավված անձիք պատասխանատու են Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման գործընթացը վերահսկելու համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ երաշխիքներ՝ խարդախությունների կամ սխալների հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրումներից զերծ լինելու վերաբերյալ, ինչպես նաև ներկայացնել աուդիտորի եզրակացություն, որը կներառի մեր կարծիքը: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր աստիճանի հավաստիացում է, սակայն այն երաշխիք չի հանդիսանում, որ ԱՄՄ համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումներ, երբ այդպիսիք կան: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի հետևանքով և համարվում են էական, եթե ակնկալվում է, որ դրանք առանձին-առանձին կամ միասին վերցված կարող են ազդել այս ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողների՝ դրանց հիման վրա կայացրած տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համապատասխան իրականացվող աուդիտի շրջանակներում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում ենք մասնագիտական կասկածամտություն ամբողջ աուդիտի ընթացքում: Բացի այդ, մենք.

- Բացահայտում և գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվություններում խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք այդ ռիսկերին ուղղված աուդիտորական ընթացակարգեր, և ձեռք ենք բերում բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար: Խարդախության արդյունք հանդիսացող էական խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկն ավելի մեծ է, քան սխալի հետևանքով առաջացած խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, փաստաթղթերի կեղծում, միտումնավոր բացթողումներ, կեղծ հայտարարությունների տրամադրում կամ ներքին վերահսկողության համակարգի չարաշահում:
- Պատկերացում ենք կազմում աուդիտին առնչվող ներքին վերահսկողության վերաբերյալ, որպեսզի մշակենք համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր, բայց ոչ Ընկերության ներքին վերահսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք կիրառվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության պատշաճությունը, ինչպես նաև ղեկավարության կատարած հաշվապահական գնահատումների և համապատասխան բացահայտումների ողջամտությունը:
- Եզրահանգումներ ենք կատարում ղեկավարության կողմից անընդհատության սկզբունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների հիման վրա հետևություն ենք անում, թե արդյոք առկա է իրադարձությունների կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է էական կասկած առաջացնել Ընկերության անընդհատ գործելու հնարավորության վերաբերյալ: Եթե մենք գալիս ենք եզրահանգման, որ գոյություն ունի էական անորոշություն, մենք պետք է մեր աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրենք ֆինանսական հաշվետվություններում համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե նման բացահայտումները պատշաճ կերպով ներկայացված չեն, մենք պետք է ձևափոխենք կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա իրադարձությունները կամ հանգամանքները կարող են հանգեցնել նրան, որ Ընկերությունը կորցնի իր անընդհատ գործելու կարողությունը:
- Գնահատում ենք ընդհանուր առմամբ ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները և արդյոք ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացնում են դրանց հիմքում ընկած գործարքներն ու իրադարձությունները այն ձևով, որն ապահովում է ճշմարիտ ներկայացումը:

Այլ հարցերի հետ մեկտեղ, մենք հաղորդակցում ենք կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց հետ աուդիտի պլանավորված շրջանակների և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված էական թերացումների վերաբերյալ, որոնք ներառում են աուդիտի ընթացքում մեր կողմից բացահայտված ներքին վերահսկողության կարևոր թերությունները:

Բացի այդ, մենք կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց տրամադրում ենք հայտարարություն, ըստ որի մենք պահպանել ենք անկախությանը վերաբերող

համապատասխան վարքագծի պահանջները, և որում հաղորդում ենք մեր բոլոր կապակցվածությունները և այլ հարցեր, որոնք կարող են խելամտորեն ազդեցություն ունենալ մեր անկախության վրա և, որտեղ կիրառելի է, համապատասխան պաշտպանվածությունը նման ազդեցությունից:

Այս աուդիտորական եզրակացության ձևավորմանը հանգեցրած աուդիտորական առաջադրանքի պատասխանատուն Արմեն Հովհաննիսյանն է:

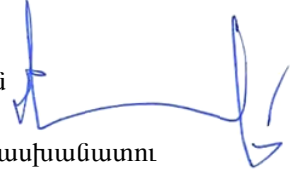
Գագիկ Գյուլբուդադյան

Տնօրեն

Արմեն Հովհաննիսյան

Առաջադրանքի պատասխանատու

28 ապրիլի 2017թ.

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ		2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար	2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
	Ծանոթ.		
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	6	809,780	733,124
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	6	(471,034)	(645,184)
Զուտ տոկոսային եկամուտներ		338,746	87,940
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	7	181,536	203,555
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	7	(97,894)	(113,867)
Զուտ կոմիսիոն և այլ եկամուտներ		83,642	89,688
Զուտ առևտրային եկամուտ		21,099	(472)
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներից զուտ շահույթ		81,813	75,288
Այլ եկամուտներ	8	3,415	2,267
Արժեզրկման ծախս	17	(95,810)	(16,461)
Անձնակազմի գծով ծախսեր		(96,167)	(102,014)
Այլ ծախսեր	9	(55,442)	(51,290)
Շահույթ մինչև հարկում		281,296	84,946
Շահութահարկի գծով ծախս	10	(65,871)	(17,796)
Տարվա շահույթ		215,425	67,150

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք

*Հոդվածներ, որոնք հետագայում վերադասակարգվելու
 են շահույթում կամ վնասում*

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից չվաստակված զուտ օգուտ	200,505	73,795
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրացումից շահույթին կամ վնասին փոխանցված զուտ օգուտ	(81,813)	(75,288)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ	(23,738)	-
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո	94,954	(1,493)
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	310,379	65,657

Մեկ բաժնետոմսին ընկնող բազային շահույթ	11	0.81	0.25
---	-----------	-------------	-------------

8-ից 42 էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների
 բաղկացուցիչ մասը:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	12	104,514	103,014
Ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող իրական արժեքով հաշվառվող ակտիվներ	13	196,257	72,109
Հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր	14	200,534	176,336
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	15	327,907	550
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	15	563,401	191,569
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	21	5,953,109	4,852,634
Կանխավճարներ շահութահարկի գծով		-	41,760
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	16	36,373	4,354
Հետաձգված հարկային ակտիվ	10	-	15,619
Այլ ակտիվներ	17	37,089	137,412
Ընդամենը՝ ակտիվներ		7,419,184	5,595,357
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ			
Պարտավորություններ			
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	18	6,291,654	4,556,328
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	19	-	185,411
Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն		30,024	-
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	10	2,208	-
Այլ պարտավորություններ	20	22,717	37,986
Ընդամենը՝ պարտավորություններ		6,346,603	4,779,725
Սեփական կապիտալ			
Բաժնետիրական կապիտալ	22	267,150	267,150
Էմիսիոն եկամուտ		208,011	208,011
Գլխավոր պահուստ		79,670	79,670
Այլ պահուստներ		95,482	528
Զբաղիված շահույթ		422,268	260,273
Ընդամենը՝ սեփական կապիտալ		1,072,581	815,632
Ընդամենը՝ պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		7,419,184	5,595,357

Ֆինանսական հաշվետվությունները՝ ներկայացված 4-ից 42 էջերում, ստորագրվել են Ընկերության գործադիր տնօրենի և գլխավոր հաշվապահի կողմից 2017թ. ապրիլի 28-ին:

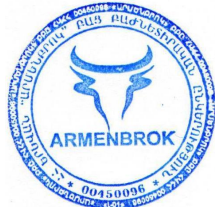
Արամ Կայֆաջյան
Գլխավոր տնօրեն

Սիրանուշ Խղաթյան
Գլխավոր հաշվապահ

8-ից 42 էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Բաժնե- տիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Վաճառքի համար մատչելի ներդրում- ների գծով վերագնա- հատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը
2015թ. հունվար 1-ի դրությամբ	267,150	208,011	79,670	2,021	353,413	910,265
Շահաբաժիններ բաժնետերերին	-	-	-	-	(160,290)	(160,290)
Սեփականատերերի հետ գործարքներ	-	-	-	-	(160,290)	(160,290)
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	67,150	67,150
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք						
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից չվաստակված զուտ օգուտ	-	-	-	73,795	-	73,795
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրացումից շահույթին կամ վնասին փոխանցված զուտ օգուտ	-	-	-	(75,288)	-	(75,288)
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	(1,493)	67,150	65,657
2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	267,150	208,011	79,670	528	260,273	815,632
Շահաբաժիններ բաժնետերերին	-	-	-	-	(53,430)	(53,430)
Սեփականատերերի հետ գործարքներ	-	-	-	-	(53,430)	(53,430)
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	215,425	215,425
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք						
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից չվաստակված զուտ օգուտ	-	-	-	200,505	-	200,505
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրացումից շահույթին կամ վնասին փոխանցված զուտ օգուտ	-	-	-	(81,813)	-	(81,813)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ	-	-	-	(23,738)	-	(23,738)
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	94,954	215,425	310,379
2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	267,150	208,011	79,670	95,482	422,268	1,072,581

8-ից 42 էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար	2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
Գործառնական գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Ստացված տոկոսներ	747,384	750,990
Վճարված տոկոսներ	(473,365)	(647,828)
Ստացված կոմիսիոն գումարներ	181,536	208,930
Վճարված կոմիսիոն գումարներ	(97,894)	(104,112)
Ստացված այլ գործառնական եկամուտներ	106,327	75,446
Աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարումներ	(91,174)	(102,014)
Վճարված այլ գործառնական ծախսեր	(55,421)	(51,290)
Դրամական հոսքեր նախքան գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխությունները	317,393	130,122
<i>(Ավելացում)/նվազում գործառնական ակտիվներում</i>		
Հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր	9,254	(100,198)
Ներդրումներ արժեթղթերում	(1,735,460)	823,340
Այլ ակտիվներ	(28,865)	(156,176)
<i>Ավելացում գործառնական պարտավորություններում</i>		
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	1,736,427	(601,075)
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	(185,411)	181,271
Այլ պարտավորություններ	(20,261)	(29,819)
Ջուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից մինչև շահութահարկը	93,077	247,465
Վճարված շահութահարկ	-	(113,240)
Գործառնական գործունեությունից զուտ դրամական հոսքեր	93,077	134,225
Ներդրումային գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների առք	(37,529)	(1,952)
Ներդրումային գործունեությունից զուտ դրամական հոսքեր	(37,529)	(1,952)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Վճարված շահաբաժիններ	(53,430)	(130,633)
Ֆինանսական գործունեությունից զուտ դրամական հոսքեր	(53,430)	(130,633)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ	2,118	1,640
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	103,014	101,808
Արտարժույթի փոխարկման ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(618)	(434)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ (ծանոթ. 12)	104,514	103,014

8-ից 42 էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից Ծանոթագրություններ

1 Գործունեության բնույթը և ընդհանուր տեղեկություններ

«ԱՐՄԵՆԲՐՈԿ» բաց բաժնետիրական ընկերությունը (այսուհետ՝ Ընկերություն) հանդիսանում է ներդրումային ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Ընկերությունը գրանցվել է 2008թ. նոյեմբերի 4-ին ՀՀ Կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N10 արտոնագրային համարով:

Ընկերությունը մատուցում է ներդրումային և բրոքերային ծառայություններ:

Ընկերության գլխավոր գրասենյակը գտնվում է քաղաք Երևանում: Ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ ՀՀ, 0018, ք. Երևան, Տիգրան Մեծ պող. 32/1 շենք, թիվ 8 տարածք:

Ընկերությունը հանդիսանում է ՆԱՍԳԱԶ ՕԷՍԷՔՍ ԱՐՄԵՆԻԱ ԲԲԸ-ի և Հայաստանի արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկային միասնական համակարգի անդամ (հաշվի օպերատոր և կարգավորվող շուկայի հաշվարկային համակարգի անդամ):

2 Գործարար միջավայր

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում:

Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացրած գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ, կենտրոնացված տնտեսական հենքով:

Ընկերության ղեկավարությունը գտնում է, որ ընթացիկ պայմաններում իրականացվում են համապատասխան միջոցառումներ Ընկերության տնտեսական կայունությունն ապահովելու նպատակով:

3 Հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքները

3.1 Համապատասխանությունը

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՍՍ), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀՀՍՍԽ) կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հաստատված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (ՖՀՍՄԿ):

Ընկերությունը պատրաստում է իր հաշվետվությունները ՀՀ գործող օրենսդրության և հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների պահանջներին համապատասխան: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Ընկերության

հաշվառման գրանցումների վրա, որոնք ճշգրտվել և վերադասակարգվել են ՖՀՄՄ-ին համապատասխանեցնելու նպատակով:

3.2 Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար, բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, ինչպես նաև ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված կամ պատմական արժեքով:

3.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Ընկերության գործառնական արժույթը այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Ընկերությունը: Ընկերության գործառնական և ներկայացման արժույթ է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության դրամը (այսուհետ՝ ՀՀ դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Ընկերության գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ, եթե այլ բան նշված չէ: ՀՀ սահմաններից դուրս դրամը ազատ փոխարկելի չէ:

3.4 Վերադասակարգում

Անհրաժեշտության դեպքում համադրելի թվերը ճշգրտվել են՝ ընթացիկ տարում ներկայացման փոփոխությունների հետ համադրելիությունն ապահովելու նպատակով:

3.5 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության և ներկայացման փոփոխություններ

2016թ. հունվարի 1-ից կամ դրանից հետո սկսվող ժամանակաշրջանների համար առաջին անգամ ընդունված նոր ստանդարտները կամ մեկնաբանությունները կիրառելի չեն Ընկերության համար: Այդ ժամկետից կիրառվող ստանդարտներում տեղ գտած փոփոխություններից և ոչ մեկը Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա էական ազդեցություն չի ունեցել:

3.6 Ընկերության կողմից դեռևս չկիրառվող ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման օրվա դրությամբ լույս են տեսել մի շարք նոր ստանդարտներ, գործող ստանդարտների վերաբերյալ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ, որոնք դեռևս ուժի մեջ չեն մտել: Ընկերությունը վաղաժամկետ չի ընդունել այդ ստանդարտներից և մեկնաբանություններից որևէ մեկը:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ կիրառելի նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները կընդունվեն Ընկերության կողմից՝ դրանց ուժի մեջ մտնելու օրվան հաջորդող առաջիկա ժամանակաշրջանում:

Ղեկավարության կանխատեսմամբ այս փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա և ներկայացված են ստորև:

ՀՀՍՍ 12 (Փոփոխություններ) «Շահութահարկեր»

ՀՀՍՍԽ-ը թողարկել է *«Չիրացված վնասների համար հետաձգված հարկային ակտիվների ճանաչում»* պարզաբանումը, որը ՀՀՍՍ 12-ում՝ *«Շահութահարկեր»*, կատարում է որոշակի փոփոխություններ: Փոփոխությունները պարզաբանում են, թե ինչպես պետք է հաշվառել իրական արժեքով չափվող պարտքային գործիքներին վերաբերող հետաձգված հարկային ակտիվները, հատկապես այն դեպքերում, երբ շուկայական տոկոսադրույքի փոփոխությունները նվազեցնում են պարտքային գործիքի իրական արժեքը սկզբնական արժեքից ցածր մակարդակի:

Սույն փոփոխությունները պարզաբանում են հետևյալը.

- այն պարտքային գործիքների գծով չիրացված վնասները, որոնք չափվում են իրական արժեքով, իսկ հարկային առումով՝ սկզբնական արժեքով, առաջացնում են նվազեցվող ժամանակավոր տարբերություններ՝ անկախ նրանից, թե պարտքային գործիքին տիրապետողն ակնկալում է վերականգնել դրա հաշվեկշռային արժեքը՝ այն վաճառելու, թե օգտագործելու միջոցով,
- ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չի սահմանափակում հարկման ենթակա ապագա հավանական շահույթների գնահատումը,
- հարկման ենթակա ապագա շահույթների գնահատումները չեն ներառում նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների հակադարձումից առաջացող հարկային նվազեցումները,
- ընկերությունը պետք է հաշվի առնի, արդյոք հարկային օրենսդրությունն արգելում է հարկվող շահույթների այն աղբյուրները, որոնց առումով այն կարող է նվազեցումներ կատարել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների հակադարձման մասով: Եթե հարկային օրենսդրությունում չկան այդպիսի արգելքներ, ընկերությունը գնահատում է նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը բոլոր այլ նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների հետ համատեղ:

Փոփոխություններն ուժի մեջ են մտնում 2017թ. հունվարի 1-ին և դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար և պետք է կիրառվեն հետընթաց:

Դեկլարարության գնահատմամբ այս փոփոխություններն էական ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

ՖՀՍՍ 9, Ֆինանսական գործիքներ (2014)

ՀՀՍՍԽ-ն վերջերս թողարկել է *ՖՀՍՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ»* (2014), ներկայացնելով իր նախագծի ավարտը՝ փոխարինելու *ՀՀՍՍ 39 «Ֆինանսական գործիքներ՝ ճանաչումը և չափումը»*: Նոր ստանդարտը ներկայացնում է ՀՀՍՍ 39-ի ֆինանսական ակտիվների դասակարգման և չափման ուղեցույցի մեծ փոփոխություններ, և ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման նոր «սպասվող վարկային կորուստ» մոդելը: ՖՀՍՍ 9-ը տրամադրում է նաև հեջի հաշվառման կիրառման նոր ուղեցույց:

Ընկերության դեկլարարությունը դեռ պետք է գնահատի ՖՀՍՍ 9-ի ազդեցությունը այս ֆինանսական հաշվետվությունների վրա: Նոր ստանդարտը պետք է կիրառվի 2018թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար:

ՖՀՄՍ 15, Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ

ՖՀՄՍ 15-ը ներկայացնում է հասույթի ճանաչման նոր պահանջներ՝ փոխարինելով ՀՀՄՍ 18 «Հասույթ», ՀՀՄՍ 11 «Կառուցման պայմանագրեր» և որոշ հասույթի հետ կապված մեկնաբանություններ: Նոր ստանդարտը սահմանում է հսկողության վրա հիմնված հասույթի ճանաչման մոդել և տրամադրում է հավելյալ ուղղորդում մանրամասնորեն չլուսաբանված տարբեր բնագավառներում գործող ՖՀՄՍ-ների ներքո, այդ թվում, թե պայմանավորվածությունների համար ինչպես հաշվառել բազմաթիվ կատարողական պարտավորությունները, փոփոխական գնագոյացումը, հաճախորդների փոխհատուցման իրավունքները, մատակարարների հետգնման տարբերակները և այլ ընդհանուր բարդություններ:

ՖՀՄՍ 15-ը ուժի մեջ է մտնում 2018թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջաններում: Ընկերության ղեկավարությունը դեռ չի գնահատել ՖՀՄՍ 15-ի ազդեցությունը այս ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

ՖՀՄՍ 16, Վարձակալություն

ՖՀՄՍ 16-ը ներկայացնում է վարձակալության հաշվառման նոր պահանջներ և փոփոխություններ: ՖՀՄՍ 16-ը սահմանում է, որ վարձակալները պետք է հաշվառեն վարձակալությունները «հաշվապահական հաշվեկշռում»՝ ճանաչելով «օգտագործման իրավունքը» որպես ակտիվ և վարձակալության գծով համապատասխան պարտավորությունը:

Սիևնույն ժամանակ ՖՀՄՍ 16-ը՝

- փոփոխում է վարձակալության սահմանումը,
- սահմանում է ակտիվի և պարտավորության հաշվառման պահանջներ, այդ թվում՝ այնպիսի առանձնահատկություններ, ինչպիսիք են ոչ-վարձակալական տարրերը, փոփոխվող վարձակալական վճարները և արտոնյալ (օպցիոն) ժամանակաշրջանները;
- ազատման հնարավորություն է տալիս կարճաժամկետ վարձակալությունների և ցածրարժեք ակտիվների համար,
- փոխում է «վաճառք հետադարձ վարձակալությամբ» պայմանավորվածությունների հաշվառումը,
- մեծապես պահպանում է ՀՀՄՍ 17-ի մոտեցումը՝ վարձատուների հաշվառման մասով;
- ներկայացնում է նոր բացահայտման պահանջներ:

ՖՀՄՍ 16-ը ուժի մեջ է մտնում 2019թ. հունվարի 1-ին և դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Թույլատրվում է ստանդարտի վաղաժամկետ կիրառումը՝ պայմանով, որ ՖՀՄՍ 15-ը «Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ», նույնպես կիրառվի: Ընկերության ղեկավարությունը դեռևս չի գնահատել ՖՀՄՍ 16-ի ազդեցությունը սույն ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ներկայացվող հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում: Հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

4.1 Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Եկամուտը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կհոսեն Ընկերություն և ստացված եկամուտը կարելի է արժանահավատորեն չափել:

Ծախսը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կարտահոսեն Ընկերությունից և ծախսը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն մինչև եկամուտի ճանաչումը:

Տոկոսային եկամուտներ և ծախսեր

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը բոլոր տոկոսաբեր ֆինանսական գործիքների համար, բացառությամբ առևտրային նպատակներով պահվող կամ ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող գործիքների, համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես «տոկոսային եկամուտ» և «տոկոսային ծախս»՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե ֆինանսական ակտիվի կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի հաշվեկշռային արժեքը նվազում է արժեզրկումից կորուստների պատճառով, տոկոսային եկամուտը շարունակում է ճանաչվել կիրառելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը՝ նոր հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Շահաբաժիններից եկամուտ

Եկամուտը ճանաչվում է, երբ Ընկերությանը՝ վճարը ստանալու իրավունքը հաստատված է: Շահաբաժիններից եկամուտը ՀՀ հարկային օրենսդրությամբ հարկման ենթակա չէ:

Զուտ առևտրային եկամուտ

Զուտ առևտրային եկամուտը ներառում է առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից իրացված և չիրացված եկամուտը և ծախսը, տոկոսներից, շահաբաժիններից և արտարժույթային տարբերություններից գոյացող բոլոր եկամուտները և ծախսերը: Զուտ առևտրային եկամուտը ներառում է նաև արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտը կամ ծախսը:

4.2 Արտարժույթ

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածում, մինչդեռ ոչ առևտրային ակտիվների փոխարկումից գոյացող օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության այլ եկամուտ կամ այլ ծախս հոդվածում: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Պատմական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով:

Յուրաքանչյուր գործառնության պայմանագրով նախատեսված փոխարժեքի և տվյալ գործառնության օրվա գործող փոխարժեքի տարբերությունից առաջացող օգուտը կամ վնասը հաշվառվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածի արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ տողում:

Ընկերության կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	2016թ. դեկտեմբերի 31	2015թ. դեկտեմբերի 31
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	483.94	483.75
ՀՀ դրամ/1 եվրո	512.20	528.69

4.3 Հարկում

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները: Այն դեպքում, երբ ֆինանսական հաշվետվություններն արտոնված են ներկայացման համար մինչև համապատասխան հարկային հաշվետվությունների ներկայացնելը, ապա հարկվող շահույթը կամ վնասը հիմնված է մոտավոր թվերի վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ մոտեցում հարկային օրենսդրությունը մեկնաբանելիս և հարկային հաշվարկները ստուգելիս: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի մուծում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան անմիջապես նախորդող 3 օրացուցային տարիներ: Որոշ հանգամանքներում հարկային ստուգումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գոյություն ունեցող նախնական ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ առաջանում են նաև այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են դուստր, ասոցիացված

կամ համատեղ կազմակերպություններում ներդրումներից, բացի այն դեպքերից, երբ ժամանակավոր տարբերությունների իրացման ժամկետները կառավարվում են մայր կազմակերպության կողմից, և հավանական է, որ դրանք մոտ ապագայում չեն իրացվի:

Ընկերությունն իր գործունեության ընթացքում վճարում է նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության այլ ծախսերում:

4.4 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են ՀՀ առևտրային բանկերում հաշիվների մնացորդներից այդ թվում, բարձր իրացվելի ներդրումները, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկ կարճ ժամանակամիջոցում հեշտությամբ և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

4.5 Ֆինանսական գործիքներ

Ընկերությունը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր հաշվեկշռում ճանաչում է միայն և միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների սովորական բնույթ կրող առք ու վաճառքների դեպքում դրանք ձևակերպվում են գործարքի օրվա ամսաթվով: Սովորական բնույթ կրող ձեռք բերումների դեպքում, երբ ֆինանսական գործիքը հետագայում պետք է չափվի իրական արժեքով, պայմանագրի օրվա և գործարքի օրվա միջև ընկած ժամանակամիջոցում այն հաշվառվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ ձեռք բերված գործիքների դեպքում:

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են սկզբնական արժեքով, գումարած գործարքի հետ կապված ցանկացած ծախսումները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների:

Սկզբնական ճանաչումից հետո բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների (ներառված նաև առևտրային նպատակներով պահվող գործիքները), հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքները հաշվառվում են իրական արժեքով:

Ընկերության կողմից ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների. ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ, փոխատվություններ և դեբիտորական պարտքեր, վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ: Ներդրումների նման դասակարգումը կատարվում է դրանց ձեռքբերման պահին՝ Ընկերության ղեկավարության կողմից սահմանված գնահատումների հիման վրա հաշվի առնելով ձեռքբերման նպատակները: Ակտիվների հետագա վերադասակարգումը կատարվում է անհրաժեշտության և հնարավորության դեպքում՝ յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա ավարտից հետո:

***Ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող
ֆինանսական ակտիվներ***

Այս կատեգորիայում հաշվառվում են առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները: Ֆինանսական ակտիվը հաշվառվում է այս կատեգորիայում, եթե այն ձեռք է բերվում կարճ ժամկետում վաճառքի նպատակով կամ եթե այդպես է որոշվում ղեկավարության կողմից նշված ակտիվի ձեռք բերման պահին:

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում, արտարժույթի և կապիտալի շուկաներում, Ընկերությունը հանդես է գալիս որպես ածանցյալ գործիքներով պայմանագրերի կողմ, որոնք ներառում են ֆյուչերսներ, ֆորվարդներ, սվոպեր և օպցիոններ: Բոլոր ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող և դրանց հաշվառումը իրականացվում է ֆինանսական գործիքների նախնական ճանաչման քաղաքականությունների համաձայն, այնուհետև դրանք վերաչափվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկաներում գնանշումներով կամ այնպիսի մոդելների կիրառմամբ, որոնց հիմքում ընկած են շուկաների ընթացիկ վիճակների գնահատումները և բազային գործիքների պայմանագրային գները և այլ գործոններ: Դրական իրական արժեք ունեցող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ, իսկ բացասական իրական արժեքով ածանցյալ գործիքները՝ որպես պարտավորություն: Նշված գործառնություններից արդյունքները հաշվառվում են որպես առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներից կամ արտարժույթային գործառնություններից շահույթ կամ վնաս, կախված ածանցյալ գործիքների բնույթից:

Այլ ֆինանսական գործիքների բաղադրիչ հանդիսացող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես առանձին ածանցյալ գործիքներ, եթե դրանց գծով ռիսկերը և առանձնահատկությունները խիստ կապված չեն հիմնական պայմանագրի ռիսկերից և առանձնահատկություններից, և հիմնական պայմանագիրը չի հաշվառվում իրական արժեքով՝ ճշգրտվող ֆինանսական արդյունքներով: Ներառված ածանցյալ գործիքը հանդիսանում է բարդ ֆինանսական գործիքի բաղադրիչ, որը ներառում է ինչպես հիմնական բաղադրիչը, այնպես էլ ածանցյալ բաղադրիչը, ինչի արդյունքում որոշ դրամական հոսքեր հիմնական գործիքի և ինքնուրույն ածանցյալ գործիքի փոփոխվում են նույն ձևով:

Ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես առևտրային նպատակներով պահվող, բացի այն դեպքերից, երբ դրանք օգտագործվում են հեջավորման նպատակով: Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներից շահույթը և վնասը արտացոլվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Փոխատվություններ և դեբիտորական պարտքեր

Փոխատվությունները և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Ընկերության կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված փոխատվությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է փոխատվության իրական արժեքից, օրինակ, երբ փոխատվությունը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և փոխատվության իրական արժեքների տարբերությունը վարկի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով

ակտիվների տեղաբաշխումից՝ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Այնուհետև փոխատվությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող փոխատվությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից: Տրված փոխատվությունների գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Վաճառքի համար մատչելի ակտիվները պարտքային, ինչպես նաև կապիտալի գործիքներում կատարված այն ներդրումներն են, որոնք Ընկերությունը մտադիր է պահել անորոշ ժամկետով, և որոնք կարող են վաճառվել իրացվելիության կարիքների բավարարման համար, ինչպես նաև տոկոսադրույքներում, փոխարժեքներում կամ բաժնետոմսերի գներում փոփոխությունների դեպքում: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները նախնական ճանաչումից հետո հաշվառվում են իրական արժեքով: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացած օգուտն ու վնասը վերագրվում է սեփական կապիտալին մինչև ֆինանսական ակտիվի օտարումը կամ արժեզրկումը, որի դեպքում կապիտալում ճանաչված օգուտը կամ վնասը վերաձևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Ամեն դեպքում, տոկոսները հաշվարկվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով՝ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիքների գծով շահաբաժինները համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են այն ժամանակ, երբ Ընկերությունն իրավունք է ձեռք բերում ստանալու այդ շահաբաժինները:

Ակտիվ ֆինանսական շուկաներում գործող ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվին բորսայի փակման պահին այդ ակտիվի գծով գնանշվող գինն է: Եթե գնանշված շուկայական գինը առկա չէ, ապա գործիքի իրական արժեքը որոշվում է գնային մոդելների կամ զեղչված դրամական հոսքերի տեխնիկայի միջոցով: Հակառակ դեպքում ներդրումները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով արժեզրկումից կորուստները:

4.6 Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով Ընկերությունն իրականացնում է արժեզրկման գնահատում ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի համար:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվների խումբը արժեզրկվում է և արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, եթե կա օբյեկտիվ վկայություն արժեզրկման մասին՝ որպես ակտիվի նախնական ճանաչումից հետո կատարված մեկ կամ մի քանի իրադարձությունների («ծախսային իրադարձություն») արդյունք, և երբ այդ իրադարձությունը կամ իրադարձություններն ազդեցություն ունեն ֆինանսական ակտիվի կամ ակտիվների խմբի ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի վրա, որոնք կարելի է արժանահավատորեն չափել:

Արժեզրկումից կորստի օբյեկտիվ վկայության գոյությունը որոշվում է որոշ չափանիշներով, որոնք վկայում են, որ վարկառու կամ վարկառուների խումբն ունեն զգալի ֆինանսական դժվարություններ (օրինակ՝ կապիտալի նորմատիվ, զուտ եկամտի և վաճառքների հարաբերակցություն), առկա են տոկոսագումարների և մայր գումարների

վճարման պարտավորությունների, վարկային համաձայնության կամ պայմանների խախտումներ, գրավի արժեքի նվազում, հավանականություն, որ կլինի սնանկացում կամ այլ ֆինանսական վերակազմակերպում և կա տեղեկատվություն ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի չափելի նվազման վերաբերյալ՝ կապված տնտեսական պայմանների փոփոխություններով, որոնք ազդում են վարկառուի և չվճարումների վրա:

Ընկերությունն սկզբից գնահատում է արժեզրկման օբյեկտիվ պայմանների գոյությունը անհատական գնահատման արդյունքում այն ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական են և հետո անհատական կամ խմբային գնահատումների արդյունքում այն ֆինանսական ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական չեն: Անհատական գնահատման արդյունքում արժեզրկման օբյեկտիվ գոյությունը հաստատելուց կամ ժխտելուց հետո ակտիվները դասակարգվում են վարկային ռիսկի նմանատիպ բնույթ ունեցող խմբերում՝ խմբային գնահատում իրականացնելու նպատակով: Այն ակտիվները, որոնց գծով անհատական գնահատման արդյունքում ձևավորվել են արժեզրկումից պահուստներ, չեն ներառվում վերոհիշյալ խմբերում:

Երբ առկա է վկայություն ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվի արժեզրկման վերաբերյալ, արժեզրկման պահուստի գումարը որոշվում է որպես ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և այդ ֆինանսական գործիքի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով գեղջված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի (բացառությամբ վարկի հետ կապված ապագա ծախսերի) ներկա արժեքի միջև տարբերություն: Ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է արժեզրկման պահուստի միջոցով, արժեզրկումից ծախսը արտացոլվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Եթե վարկը կամ մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումն ունի փոփոխական տոկոսադրույք, ցանկացած արժեզրկումից ծախս չափելու համար գեղջման դրույքը պայմանագրով որոշված ընթացիկ արդյունավետ տոկոսադրույքն է: Ընկերությունը կարող է արժեզրկումը չափել գործիքի իրական արժեքի հիման վրա՝ օգտագործելով տեսանելի շուկայական գինը:

Ապահովված ֆինանսական ակտիվների դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի ներկա արժեքը ներառում է գրավների իրացումից փոխհատուցվող գումարները, հանած գրավի ձեռքբերման և իրացման ծախսերը, անկախ նրանից, թե գրավը կփոխանցվի Ընկերությանը, թե ոչ:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Երբ վաճառքի համար մատչելի ակտիվն արժեզրկվում է, ապա նրա արժեքի (նվազեցված մարումների և ամորտիզացիայի գումարներով) և ընթացիկ իրական արժեքի տարբերությունը, բացառությամբ նախկինում համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված արժեզրկումից գումարների, այլ համապարփակ եկամուտներից վերաձևակերպվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Վաճառքի համար մատչելի դասակարգված կապիտալ գործիքների արժեզրկումից կորուստների հակադարձումը ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում չի ճանաչվում, այլ հաշվառվում է կապիտալի առանձին բաժնում, որպես՝ այլ համապարփակ եկամուտ: Վաճառքի համար մատչելի պարտքային գործիք հանդիսացող ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստների հակադարձումը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, եթե ակտիվի իրական արժեքի բարձրացումը օբյեկտիվորեն կարելի է համարել հետագա իրադարձությունների արդյունք, որոնք կատարվել են կորուստը ֆինանսական արդյունքներով ճանաչելուց հետո:

4.7 Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը, կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապաճանաչվում է, երբ.

- վերանում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը,
- Ընկերությունը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը, կամ պահպանում է այդ իրավունքը, բայց պարտավորվում է ստացված գումարներն ամողջությամբ և ժամանակին փոխանցել երրորդ կողմին՝ փոխանցման համաձայնագրի համաձայն,
- և Ընկերությունը կամ (ա) փոխանցում է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, այլ փոխանցում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը:

Եթե Ընկերությունը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը և չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, և չի փոխանցում ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, ապա ակտիվը հաշվառվում է Ընկերության շարունակվող մասնակցության համապատասխան ֆինանսական ակտիվում: Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի երաշխիքային ապահովման ձև, ապա այդպիսի մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ ակտիվի հաշվեկշռային արժեք կամ Ընկերության կողմից փոխհատուցվելիք առավելագույն գումար:

Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի դուրս գրված վաճառքի և/կամ գնման օպցիոնի ձև (ներառյալ դրամային և նման պայմաններով օպցիոնները), մասնակցության չափը որոշվում է այն գումարի չափով, որով Ընկերությունը կարող է հետ գնել փոխանցվող ակտիվը, բացառությամբ իրական արժեքով գնահատված դուրսգրված վաճառքի օպցիոնի (ներառյալ դրամային և նման պայմաններով օպցիոնները), երբ շարունակվող մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ փոխանցվող ակտիվի իրական արժեքը կամ օպցիոնի կատարման գինը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունն ապաճանաչվում է, երբ այն մարվում է, չեղյալ է համարվում կամ լրացել է դրա ուժի մեջ մնալու ժամկետը:

Փոխառուի և փոխատուի միջև պարտքային գործիքների փոխանակումը, որոնց պայմաններն էականորեն տարբերվում են միմյանցից, կամ կատարվում է գործող պարտքային գործիքի պայմանների էական փոփոխություն, իրենից ներկայացնում է հին պարտքի մարում, որը պետք է հանգեցնի այդ պարտքի ապաճանաչմանը և նոր պարտքային գործիքի ճանաչմանը, իսկ տարբերությունը համապատասխան հաշվեկշռային հաշվի հետ ձևակերպվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

4.8 Ռեպո և հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր

Հետգնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները («ռեպո») դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսական գործարքներ: Հետգնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակվում են հաշվառվել հաշվեկշռում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային

իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» և ներկայացվում են որպես առանձին հաշվեկշիռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է ֆինանսական կազմակերպությունների կամ հաճախորդների նկատմամբ հաշիվներում:

Հետվաճառքի պայմանով գնված արժեթղթերը («հակադարձ ռեպո») չեն ճանաչվում հաշվապահական հաշվեկշռում, իսկ տրամադրված գումարները հաշվառվում են որպես պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ կամ հաճախորդներից տրված վարկեր և փոխատվություններ:

Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեգրվում են հետգնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

4.9 Որպես գրավ տրված և ստացված արժեթղթեր

Արժեթղթերով գործարքները հիմնականում ապահովվում են արժեթղթերով կամ կանխիկ դրամով: Արժեթղթերի փոխանցումը մյուս կողմին արտացոլվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, միայն եթե փոխանցվում են նաև ռիսկերը և օգուտները կապված սեփականության իրավունքի փոխանցման հետ: Վճարված կամ որպես գրավ ստացված կանխիկը գրանցվում է որպես ակտիվ կամ պարտավորություն:

Ձեռքբերված արժեթղթերը չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում մինչև դրանց օտարումը երրորդ կողմին, որի դեպքում նշված արժեթղթերի վերադարձման գծով պարտավորությունը ճանաչվում է իրական արժեքով որպես առևտրական նպատակներով պարտավորություն, իսկ գնման և վաճառքի տարբերությունը հաշվառվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության «Չուտ առևտրային եկամուտ» հոդվածում:

4.10 Վարձակալություն

Գործառնական վարձակալությունը` Ընկերությունը որպես վարձակալ
Ակտիվների վարձակալությունը, որի դեպքում ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները պահպանվում են վարձատուի մոտ, դասակարգվում է որպես գործառնական վարձակալություն: Գործառնական վարձակալության շրջանակներում վարձավճարները ճանաչվում են որպես ծախս ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ներառվում են գործառնական ծախսերում:

4.11 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տոկոսադրույք (%)
Համակարգիչներ և կապի միջոցներ	1	100
Տրանսպորտային միջոցներ	5	20
Գույք, գրասենյակային սարքավորումներ	5	20
Այլ հիմնական միջոցներ	3-5	20-33.3

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով վարձակալման ժամկետի և հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետներից նվազագույնով:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ ապագա տնտեսական օգուտները՝ ավելի շատ, քան ակնկալվում էր առկա ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից, կհոսեն դեպի ընկերություն: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտ կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է գործառնական շահույթում:

4.12 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից և այլ ոչ նյութական ակտիվներից:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային հիմունքով օգտակար ծառայության ընթացքում և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշներ: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ:

4.13 Ներգրաված միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված գումարներ, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

4.14 Բաժնետիրական կապիտալ

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, վերաբերող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար:

Էմիսիոն եկամուտ

Էմիսիոն եկամուտը ներառում է բաժնետոմսերի թողարկումից ստացված ցանկացած հավելավճար: Գործարքի գծով ցանկացած ծախսում, որը կապված է բաժնետոմսերի թողարկման հետ նվազեցվում է էմիսիոն եկամուտից:

Չբաշխված շահույթ

Չբաշխված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների չբաշխված շահույթը:

Շահաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների վերագնահատման պահուստ

Այս պահուստը արտացոլում է վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունները:

4.15 Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացվում են հաշվանցված, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Եկամուտները և ծախսերը ներկայացվում են զուտ արժեքի հիման վրա, միայն երբ դա թույլատրվում է համաձայն ՖՀՄՄ, կամ մի խումբ համանման գործարքների օգուտի և վնասի համար, ինչպիսին հանդիսանում է Ընկերության առևտրային գործունեությունը:

5 Կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

ՖՀՄՄ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Ընկերության ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները, հիմնվելով պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, որոնք հիմնավորված են տվյալ պայմաններում, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց

արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Ամեն դեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունների առումով նշանակալից դատողությունները և գնահատումները ներկայացվում են ստորև:

Իրական արժեքի չափումը

Ֆինանսական գործիքների (երբ ակտիվ շուկայի գնանշումներ չկան) և ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը սահմանելու համար ղեկավարությունն օգտագործում է գնահատման տեխնիկան: Սա ներառում է զարգացող գնահատումները և ենթադրությունները համապատասխան նրան, թե շուկայի մասնակիցները ինչպես կգնահատեն գործիքները: Դեկավարությունն իր ենթադրություններում որքան հնարավոր է հիմնվում է դիտարկվող տվյալների վրա, սակայն դրանք միշտ չէ, որ հասանելի են: Այդ դեպքում, ղեկավարությունն օգտագործում է իր ունեցած ամենալավ տեղեկատվությունը: Գնահատված իրական արժեքը կարող է տարբերվել փաստացի արժեքից, որը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ կարող է հասանելի լինել անհատական գործարքների դեպքում (տես՝ ծանոթագրություն 25):

Ներդրումային արժեթղթերի դասակարգում

Ընկերության ներդրումային արժեթղթերը ներառում են ՀՀ պետական և ոչ պետական պարտատոմսերը, ոչ պետական բաժնետոմսերը: Սկզբնական ճանաչման ժամանակ Ընկերությունը դասակարգում է արժեթղթերը որպես ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ, վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ, որոնց իրական արժեքի ճշգրտումն իրականացվում է կապիտալում:

Կապակցված կողմերի հետ գործառնություններ

Ընկերությունն իր գործունեության ընթացքում իրականացնում է գործառնություններ կապակցված կողմերի հետ: Գործող շուկայի բացակայության դեպքում Ընկերությունը կատարում է դատողություններ գործառնությունների շուկայական կամ ոչ շուկայական բնույթի վերաբերյալ: Դատողությունները հիմնվում են այլ հաճախորդների հետ նմանատիպ գործառնությունների, ինչպես նաև արդյունավետ դրույքների վերլուծությունների վրա (տես՝ ծանոթագրություն 24):

Փոխատվությունների գծով արժեզրկումից պահուստներ

Ընկերությունը գնահատում է խնդրահարույց փոխատվությունները յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի համար՝ պարզելու համար, թե արդյոք առկա են արժեզրկման օբյեկտիվ հայտանիշներ: Մասնավորապես, ղեկավարության դատողությունն անհրաժեշտ է ապագա դրամական հոսքերի գումարը և պարբերականությունը գնահատելու համար, երբ անհրաժեշտ է պահանջվող պահուստի չափը որոշել: Նման գնահատումները հիմնված են որոշ գործոնների շուրջ ենթադրությունների վրա և ներկա արդյունքները կարող են տարբեր լինել՝ հանգեցնելով պահուստում հետագա փոփոխությունների:

Հարկային օրենսդրություն

ՀՀ հարկային օրենսդրությունը ենթակա է տարակարծիք մեկնաբանությունների: Տես 23 ծանոթագրությունը:

6 Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ և ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2016	2015
Տոկոսային եկամուտներ բանկային հաշիվներից և ներդրված ավանդներից	8,614	19,184
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	271,049	168,762
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	515,228	542,103
Հակադարձ ռեպո գործառնություններ	14,497	1,209
Այլ ակտիվներ/վարկեր աշխատակիցներին	392	1,866
Ընդամենը տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	809,780	733,124
Ներգրաված վարկեր	5,348	12,401
Ռեպո գործառնություններ	465,686	632,783
Ընդամենը տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	471,034	645,184

7 Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2016	2015
Բրոքերային ծառայություններ	22,810	13,109
Խորհրդատվական ծառայություններ	6,050	4,365
Արժեթղթերի տեղաբաշխում և գնանշում	9,762	12,006
Արժեթղթերով գործարքների գրանցում	51,775	85,460
Արժեթղթերի հաշվի բացում և պահպանում	21,178	18,349
Արժեթղթերի ռեեստրի վարում և պահպանում	66,985	66,328
Տեղեկատվության տրամադրում	1,664	1,993
Արտարժույթի փոխանակում	1,265	1,945
Այլ կոմիսիոն եկամուտներ	47	-
Ընդամենը կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	181,536	203,555
Դեպոզիտարիայի կողմից մատուցվող ծառայություններ	84,483	107,192
Բորսայական միջնորդավճար	12,648	5,719
Այլ կոմիսիոն ծախսեր	763	956
Ընդամենը կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	97,894	113,867

8 Այլ եկամուտներ

Հազար ՀՀ դրամ	2016	2015
Ստացված տույժեր և տուգանքներ	3,415	2,255
Եկամուտներ շահաբաժնից	-	12
Ընդամենը այլ եկամուտներ	3,415	2,267

9 Այլ ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2016	2015
Ոչ առևտրային ակտիվների արտարժութային փոխարկումներից զուտ վնաս	21	5,696
Վարձակալության գծով ծախսեր	16,680	16,020
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա և մաշվածություն	5,510	4,360
Գործուղման ծախսեր	4,794	3,615
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	4,441	3,859
Խորհրդատվական և այլ ծառայությունների գծով ծախսեր	3,121	2,083
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	1,445	1,825
Հարկեր (բացառությամբ շահութահարկի) և տուրքեր	4,216	4,761
Ներկայացուցչական ծախսեր	2,924	2,818
Անդամակցության ծախսեր	2,282	2,741
Նյութական և ոչ նյութական ակտիվների պահպանման ծախսեր	4,832	1,397
Գովազդի ծախսեր	561	394
Անվտանգության գծով ծախսեր	360	160
Ապահովագրության գծով ծախսեր	772	34
Այլ ակտիվների արժեքզրկումից կորուստ	732	-
Այլ ծախսեր	2,751	1,527
Ընդամենը այլ ծախսեր	55,442	51,290

10 Շահութահարկի գծով ծախս

Հազար ՀՀ դրամ	2016	2015
Ընթացիկ հարկ	71,782	21,088
Հետաձգված հարկ	(5,911)	(3,292)
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	65,871	17,796

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 20% (2015թ.՝ 20%): ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՄ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման բազայի միջև: Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 20% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով (2015թ.՝ 20%):

Ստորև ներկայացվում է շահութահարկի գծով ծախսի և հաշվապահական շահույթի միջև փոխկապակցվածությունը.

Հազար ՀՀ դրամ	2016	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	2015	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)
Շահույթ մինչև հարկումը	281,296		84,946	
Շահութահարկ՝ 20% դրույքաչափով	56,259	20	16,989	20
Չհարկվող եկամուտ	-	-	(332)	-
Չնվազեցվող ծախսեր	9,608	3	-	-
Դրական փոխարժեքային տարբերություն	4	-	1,139	1
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	65,871	23	17,796	21

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ.

Հազար ՀՀ դրամ	2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Շահույթ կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Այլ ակտիվներ	15,619	6,835	-	22,454
Այլ պարտավորություններ	-	999	-	999
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ	15,619	7,834	-	23,453
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	-	-	(23,738)	(23,738)
Հիմնական միջոցներ	-	(1,923)	-	(1,923)
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություն	-	(1,923)	(23,738)	(25,661)
Ձուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/(պարտավորություն)	15,619	5,911	(23,738)	(2,208)

Հազար ՀՀ դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Շահույթ կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Այլ ակտիվներ	12,327	3,292	-	15,619
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ	12,327	3,292	-	15,619
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություն	-	-	-	-
Ձուտ հետաձգված հարկային ակտիվ	12,327	3,292	-	15,619

11 Մեկ բաժնետոմսին ընկնող շահույթ

Հազար ՀՀ դրամ	2016	2015
Տարվա շահույթ	215,425	67,150
Շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվ (հատ)	267,150	267,150
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը	0.81	0.25

12 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Հազար ՀՀ դրամ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Կանխիկ դրամական միջոցներ	833	1,719
Հաշիվներ ՀՀ առևտրային բանկերում	103,681	101,295
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	104,514	103,014

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը չունի հաշիվներ (2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես), որոնց մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը:

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ բանկերում տեղաբաշխված միջոցները 85,917 հազար դրամ գումարով (83%) կենտրոնացված են չորս բանկերում (2015թ.՝ 80,659 հազար դրամ (80%)՝ կենտրոնացված երեք բանկում):

13 Ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող իրական արժեքով հաշվառվող ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
ՀՀ կորպորատիվ բաժնետոմսեր	12,548	7,320
ՀՀ կորպորատիվ պարտատոմսեր	183,709	64,789
Ընդամենը ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող իրական արժեքով հաշվառվող այլ ակտիվներ	196,257	72,109

Ստորև ներկայացվում են պարտատոմսերի տոկոսադրույքները և մարման ժամկետները.

Հազար ՀՀ դրամ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
	%	%
ՀՀ կորպորատիվ պարտատոմսեր, USD	3.50-6.50%	7.00-8.00
ՀՀ կորպորատիվ պարտատոմսեր, AMD	11.77%	-
	2018-2020	2016-2020
	2017-2018	-

14 Հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր

Հազար ՀՀ դրամ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր	200,534	176,336
Ընդամենը հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր	200,534	176,336

Հակադարձ ռեպո համաձայնագրերով գնված արժեթղթերի իրական արժեքը և տրամադրված վարկերի հաշվեկշռային արժեքը ներկայացվում է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	
	Գրավի իրական արժեքը	Վարկի գումարը	Գրավի իրական արժեքը	Վարկի գումարը
ՀՀ պետական արժեթղթեր	210,352	200,534	177,605	176,336
Ընդամենը հետգնման պայմանագրերով գնված արժեթղթեր	210,352	200,534	177,605	176,336

15 Ներդրումային արժեթղթեր

Հազար ՀՀ դրամ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ			2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		
	Վաճառքի համար մատչելի	Մինչև մարման ժամկետը պահվող	Ընդամենը	Վաճառքի համար մատչելի	Մինչև մարման ժամկետը պահվող	Ընդամենը
Գնանշվող ներդրումներ						
ՀՀ կորպորատիվ բաժնետոմսեր	550	-	550	550	-	550
ՀՀ կորպորատիվ պարտատոմսեր	184,069	-	184,069	-	-	-
	184,619	-	184,619	550	-	550
Զգնանշվող ներդրումներ						
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	143,288	563,401	706,689	-	191,569	191,569
	143,288	563,401	706,689	-	191,569	191,569
Ընդամենը ներդրումներ	327,907	563,401	891,308	550	191,569	192,119

Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերն ըստ տոկոսադրույքների և ժամկետների ներառում են.

Հազար ՀՀ դրամ	2016		2015	
	%	Ժամկետ	%	Ժամկետ
ՀՀ պետական պարտատոմսեր, USD	7.50%	2017-2019	-	-
ՀՀ կորպորատիվ պարտատոմսեր, AMD	11.50%	2017-2018	-	-

Բոլոր պարտքային արժեթղթերն ունեն հաստատուն տոկոսներ:

Վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթերը չափվում են իրական արժեքով՝ օգտագործելով գնահատման տեխնիկա, հիմնված տվյալ պահին գործող շուկայական տոկոսադրույքների վրա, որպես տվյալ ֆինանսական գործիքի ապագա դրամական հոսքերի զեղչատոկոս:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթերն ըստ եկամտաբերության և մարմանը մնացած ժամկետների.

Հազար ՀՀ դրամ	2016		2015	
	%	Ժամկետ	%	Ժամկետ
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	11.47-15.99	2025-2032	10.48-15.16	2016-2032

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ռեպո համաձայնագրերով վաճառված վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերը կազմում են 2,150,417 հազար դրամ գումարով (2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 176,305 հազար դրամ), մինչև մարման ժամկետը պահվող ՀՀ արժեթղթերը կազմում են 3,802,692 հազար դրամ (2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 4,676,329 հազար դրամ): Դրանք վերադասակարգվել են որպես ռեպո համաձայնագրերով գրավադրված արժեթղթեր հաշվապահական հաշվեկշռում՝ առանձին (Ծանոթագրություն՝ 21):

16 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

	Համակարգիչներ և կապի միջոցներ	Փոխադրա- միջոցներ	Այլ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
ՍԿԶԲՆԱԿԱՆ ԱՐԺԵՔ					
2015թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	14,916	12,872	11,010	6,367	45,165
Ավելացում	606	-	1,346	-	1,952
Օտարում	(3,699)	-	(682)	-	(4,381)
2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	11,823	12,872	11,674	6,367	42,736
Ավելացում	1,890	32,348	1,291	2,000	37,529
2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	13,713	45,220	12,965	8,367	80,265
ԿՈՒՏԱԿԱԾ ՄԱՇՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ					
2015թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	14,118	11,156	7,645	5,484	38,403
Հատկացումներ	897	1,716	1,095	652	4,360
Օտարում	(3,699)	-	(682)	-	(4,381)
2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	11,316	12,872	8,058	6,136	38,382
Հատկացումներ	1,587	1,315	2,175	433	5,510
2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	12,903	14,187	10,233	6,569	43,892
ՀԱՇՎԵԿՇՈՒՄՅՈՒՆ ԱՐԺԵՔ					
2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	810	31,033	2,732	1,798	36,373
2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	507	-	3,616	231	4,354

Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների ցանկում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվների արժեքը կազմում է 32,122 հազար դրամ (2015թ.՝ 30,796 հազար դրամ):

Հիմնական միջոցների սահմանափակումներ

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը չի տիրապետել պարտավորությունների դիմաց գրավադրված կամ որևէ այլ սահմանափակման ենթակա հիմնական միջոցների:

17 Այլ ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Վարկեր աշխատակիցներին	1,718	3,288
Դեբիտորական պարտքեր մատուցվող ծառայությունների գծով	33,850	33,379
Այլ դեբիտորներ	-	112,271
	35,568	148,938
Արժեզրկումից պահուստներ այլ ակտիվների գծով	-	(16,461)
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	35,568	132,477
Կանխավճարներ մատակարարներին	984	2,332
Կանխավճարներ այլ հարկերի գծով	537	2,603
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,521	4,935
Ընդամենը այլ ակտիվներ	37,089	137,412

Այլ ակտիվների գծով արժեզրկման կորուստների պահուստի շարժը հետևյալն է.

Հազար ՀՀ դրամ	Ընդամենը
01 հունվար 2015	-
Տարվա ծախս	16,461
31 դեկտեմբեր 2015	16,461
Տարվա ծախս	95,810
Դուրսգրում	(112,271)
31 դեկտեմբեր 2016	-

18 Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ներգրաված վարկեր բանկերից	193,247	58,529
Վարկեր ֆինանսական կազմակերպություններից ռեպո համաձայնագրերով	6,098,407	4,497,799
Ընդամենը պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	6,291,654	4,556,328

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ «Ներգրաված վարկեր բանկերից» հոդվածում ներառված են ՀՀ առևտրային բանկերից ԱՄՆ դոլարով վարկեր՝ ՀՀ պետական և կորպորատիվ պարտատոմսերի գրավադրմամբ 212,213 հազար դրամ իրական արժեքով (2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 64,687):

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության կողմից ռեպո համաձայնագրերով ներգրաված վարկերի միջին կշռված տոկոսադրույքը կազմում է 6.77% (2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 10.36%):

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը ռեպո համաձայնագրերով ներգրավել է վարկեր 11 բանկերից (2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 10), որոնց մնացորդները գերազանցում են Ընկերության սեփական կապիտալի 10%-ը:

Վարկերն ունեն հաստատում տոկոսադրույքներ:

Հաշվետու ժամականաշրջանում Ընկերությունը չի ունեցել մայր գումարի, տոկոսների չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2015՝ նույնպես):

19 Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Պարտավորություններ իրավաբանական անձանց նկատմամբ ռեպո համաձայնագրերի գծով	-	175,875
Պարտավորություններ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	-	9,536
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	185,411

20 Այլ պարտավորություններ

Հազար ՀՀ դրամ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Վճարվելիք գումարներ	8,419	22,034
Պարտավորություն անձնակազմի նկատմամբ	4,993	-
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	13,412	22,034
Ապագա ժամանակաշրջանի եկամուտներ	5,529	-
Պարտավորություններ հարկերի գծով՝ բացառությամբ շահութահարկի	3,776	15,952
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	9,305	15,952
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	22,717	37,986

21 Հետզման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր

Հազար ՀՀ դրամ	Ակտիվ		Պարտավորություն	
	2016	2015	2016	2015
Վաճառքի համար մատչելի ՀՀ պետական պարտատոմսեր (ծանոթ.15,18,19)	2,150,417	176,305	2,071,543	175,875
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ՀՀ պետական պարտատոմսեր (ծանոթ.15,18,19)	3,802,692	4,676,329	4,026,864	4,497,799
	5,953,109	4,852,634	6,098,407	4,673,674

Գրավադրված արժեթղթերը այն ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք գրավադրված են հետգնման պայմանագրերով ՀՀ առևտրային բանկերում, գործընկերոջ կողմից վաճառելու և կրկին վերագրավադրելու իրավունքով: 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված մինչև մարման ժամկետ պահվող ՀՀ պետական պարտատոմսերի իրական արժեքը կազմում է 4,287,420 հազար դրամ (2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 4,637,836 հազ. դրամ):

Այս գործարքները կատարվել են ստանդարտ վարկավորման, արժեթղթերի փոխառության և վարկավորման սովորական պայմանների ներքո:

22 Սեփական կապիտալ

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում է 267,150 հազ. դրամ: Համաձայն Ընկերության կանոնադրության, բաժնետիրական կապիտալը կազմված է թվով 267,150 սովորական բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 1,000 դրամ անվանական արժեքով:

2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության բաժնետերերն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	
	Վճարված բաժնետիրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում, %	Վճարված բաժնետիրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում, %
Իստ Ինվեստոր ընկերություն	-	-	133,576	50
«ՋԵՐՄԱՆ ԶՈՔԱԶԻԱՆ ԹՐԵՅԴԻՆԳ» ՍՊԸ	72,934	27.30	-	-
Արամ Կայֆաջյան	117,500	43.98	70,408	26.36
Աշոտ Չաղարյան	27,000	10.10	27,000	10.11
Այլ բաժնետերեր	49,716	18.62	36,166	13.53
	267,150	100	267,150	100

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության կողմից հետ գնված բաժնետոմսեր չեն եղել:

2016թ. ընթացքում Ընկերության կողմից հայտարարված և վճարված շահաբաժինները կազմում են 53,430 հազար դրամ (2015թ.՝ 160,290 հազար դրամ):

Բաշխման ենթակա Ընկերության պահուստները սահմանափակվում են կուտակված շահույթով: Բաշխման ոչ ենթակա միջոցները ներկայացված են գլխավոր պահուստով, որը ստեղծված է համաձայն ՀՀ օրենսդրության պահանջների՝ ընդհանուր ռիսկերը, ներառյալ հնարավոր կորուստները և այլ չնախատեսված ռիսկերը և ծախսերը փոխհատուցելու նպատակով:

23 Պայմանական պարտավորություններ

Իրավական և հարկային պարտավորություններ

Հայաստանում հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է, և նրան բնորոշ է օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների հաճախակի փոփոխությունները, որոնք երբեմն անհասկանալի են, հակասական և ենթակա տարբեր մեկնաբանությունների: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրման հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում, հարկային մարմինների

կողմից չի կարող կիրառվել հավելյալ հարկերի պարտադրումներ, տույժեր և տուգանքներ, ավելի քան ստուգման նախորդող հաշվետու 3 տարիների համար:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել հարկային ռիսկեր, որոնք ավելի զգալի են քան այլ երկրներում: Դեկլարությունը համոզված է, որ պատշաճ կերպով կատարել է իր հարկային պարտավորությունները, հիմնվելով Հայաստանում կիրառվող հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների իր մեկնաբանությունների վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և եթե դեկլարար մարմիններից հաջողվի հարկադրել իրենց մեկնաբանությունները, ապա այս ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ազդեցությունը կարող է էական լինել:

Դեկլարությունը համոզված է, որ Ընկերությունը իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները:

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության նկատմամբ չի եղել որևէ դատական հայց: Հետևաբար Ընկերության կողմից իրավական և հարկային պարտավորությունների գծով համապատասխան պահուստավորումներ չեն կատարվել:

Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով՝ Ընկերությունը որպես վարձակալող

Ընկերությունը իր գործունեությունն ապահովելու նպատակով կնքում է առևտրային վարձակալության պայմանագրեր տարածք վարձակալելու նպատակով:

Չեղյալ չհայտարարվող գործառնական վարձակալության գծով վճարվելիք ապագա ընդհանուր նվազագույն վարձավճարների կառուցվածքը հետևյալն է.

Յազար 33 դրամ	2016	2015
Մինչև 1 տարի	4,170	4,170
Ընդամենը պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով	4,170	4,170

Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրության ոլորտը գտնվում է զարգացման փուլում, և այլ երկրներին հատուկ բազմաթիվ ապահովագրության ծնաչափեր հիմնականում դեռևս կիրառելի չեն: Ընկերությունը չի նախատեսում իր գործունեության դադարեցում, ինչպես նաև իր գույքի կամ գործունեության հետ կապված ապահովագրական դեպքերի ժամանակ առաջացող գույքի և շրջակա միջավայրի վնասի՝ երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությանը վերաբերող ամբողջական ապահովագրություն: Բանի դեռ Ընկերությունը չի նախատեսել ամբողջական ապահովագրություն, առկա է ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է ունենալ բացասական ազդեցություն Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

24 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Համաձայն ՀՀՍՄ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտում» կողմերը համարվում են կապակցված, եթե նրանցից մեկը կարող է վերահսկել մյուսին կամ նշանակալի ազդեցություն ունենալ մյուսի վրա՝ ֆինանսական և գործառնական որոշումներ կայացնելիս: Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով Ընկերության կապակցված կողմերն են՝ նրա բաժնետերերը, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձիք և նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները:

Ընկերությունը վերջնական վերահսկող է համարվում Արամ Կալֆաշյանը:

Ընկերությունն իր գործունեության ընթացքում ներգրավված է լինում կապակցված կողմերի հետ մի շարք գործարքներում: Այդ գործարքները ներառում են փոխատվությունները, վարձավճարները և այլն: Նշված գործարքները իրականացվել են՝ շուկայում գործող պայմաններից և տոկոսադրույքներից ելնելով:

Գործարքների ծավալները, մնացորդները տարվա վերջի դրությամբ և տարվա եկամուտ և ծախսերը հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2016		2015	
	Բաժնետերեր և նրանց հետ կապակցված կազմ.	Ղեկավար անձնակազմ.	Բաժնետերեր և նրանց հետ կապակցված կազմ.	Ղեկավար անձնակազմ.
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
Վարկեր աշխատակիցներին/Այլ ակտիվներ				
Հաշվեկշռային մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	-	-	-	3,294
Տարվա ընթացքում տրամադրված	-	8,000	-	1,000
Տարվա ընթացքում մարված	-	(6,300)	-	(4,294)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31 դրությամբ	-	1,700	-	-
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն				
Տոկոսային եկամուտ	-	240	-	203
Կոմիսիոն և մանադիկ եկամուտներ	58	-	30	-

Տարվա ընթացքում ղեկավար անձնակազմին տրամադրվել են մինչև երկու տարի մարման ժամկետով փոխատվություններ, որոնց տոկոսադրույքը կազմել է 12%:

Ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումները հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2016	2015
Աշխատավարձ և այլ կարճաժամկետ վճարումներ	48,383	69,576
Ընդամենը ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումներ	48,383	69,576

25 Իրական արժեքի չափումը

Ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները ներկայացվում են համաձայն իրական արժեքի հիերարխիայի: Այս հիերարխիան բաժանում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները երեք մակարդակների՝ հիմք ընդունելով դրանց իրական արժեքի չափման ժամանակ օգտագործված գործիքների նշանակալիությունը: Իրական արժեքի հիերարխիան ունի հետևյալ երեք մակարդակները՝

Մակարդակ 1՝ նույն ակտիվների և պարտավորությունների գծով ակտիվ շուկաներում գնանշվող գները (չճշգրտված)։

Մակարդակ 2՝ Մակարդակ 1-ում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներ, որոնք ակտիվի և պարտավորության համար դիտարկելի են ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) և թե՛ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող)։

Մակարդակ 3՝ ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ)։

25.1 Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական գործիքներ

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չեն չափվել իրենց իրական արժեքով և ըստ մակարդակի վերլուծում է դրանք իրական արժեքի հիերարխիայում, թե իրական արժեքի չափումը որ դասում է դասակարգված։

		2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		
Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	- 104,514	-	104,514	104,514
Հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր	- 200,534	-	200,534	200,534
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	- 624,537	-	624,537	563,401
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	- 4,287,420	-	4,287,420	3,802,692
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	- 35,568	-	35,568	35,568
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	- 6,291,654	-	6,291,654	6,291,654
Այլ պարտավորություններ	- 13,412	-	13,412	13,412

		2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		
Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	- 103,014	-	103,014	103,014
Հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր	- 176,336	-	176,336	176,336
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	- 191,109	-	191,109	191,569
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	- 4,637,836	-	4,637,836	4,676,329
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	- 132,477	-	132,477	132,477
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	- 4,556,328	-	4,556,328	4,556,328
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	- 185,411	-	185,411	185,411
Այլ պարտավորություններ	- 22,034	-	22,034	22,034

Պահանջներ և պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Մեկ ամիս մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների համար, հաշվեկշռային արժեքը մոտավոր արտացոլում է իրական արժեքը, քանի որ այս ֆինանսական գործիքների մարման ժամկետները բավականին կարճ են: Մեկ ամսից ավելի մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը սահմանվում է ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի հաշվարկից ելնելով և զեղչվում է տարվա վերջի դրությամբ գործող համապատասխան տոկոսադրույքներով, որոնք հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույքներին:

Տրամադրված փոխատվություններ, այլ ակտիվներ

Այն միջոցների գնահատված իրական արժեքները, որոնք ունեն ֆիքսված տոկոսադրույք, սահմանվում են՝ ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի հաշվարկից, որոնք զեղչվում են մյուս վարկային ռիսկ և մարման ժամկետ ունեցող գործիքների ընթացիկ տոկոսադրույքներով:

31 դեկտեմբեր 2016 և 2015թթ. դրությամբ տրամադրված փոխատվությունների հաշվեկշռային արժեքը համընկնում է դրանց իրական արժեքին:

25.2 Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

Հազար ՀՀ դրամ

	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ			
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող իրական արժեքով հաշվառվող ակտիվներ	196,257	-	-	196,257
Վաճառքի համար նատչելի արժեթղթեր	184,619	143,288	-	327,907
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	-	2,150,417	-	2,150,417
	380,876	2,293,705	-	2,674,581

Հազար ՀՀ դրամ

	2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ			
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող իրական արժեքով հաշվառվող ակտիվներ	72,109	-	-	72,109
Վաճառքի համար նատչելի արժեթղթեր	550	-	-	550
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	-	176,305	-	176,305
	72,659	176,305	-	248,964

Իրական արժեքի չափման մեթոդները և գնահատման մեխանիզմը չեն փոփոխվել նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի համեմատությամբ:

26 Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվանցում

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը ֆինանսական գործիքների հետ իրականացնում է տարբեր գործառնություններ, որոնք կարող են ներկայացվել զուտ արժեքով, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվներն ու ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք ենթակա են հաշվանցման համաձայն հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրի կամ համանման պայմանագրերի, որը ներառում է նմանատիպ

Ֆինանսական գործիքները, անկախ այն բանից, դրանք հաշվանցվել են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ, թե ոչ:

Հազար ՀՀ դրամ		2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ				
	ճանաչված ֆինանսական պարտավորությունների համախառն գումարի համախառն գումար	ճանաչված ֆինանսական պարտավորությունների համախառն գումար	ճանաչված ֆինանսական պարտավորությունների համախառն գումար	Ֆինանսական պարտավորությունների գումար՝ ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Կապակցված գումարներ, որոնց գծով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցվում է իրականացվել	Ստացված դրամական ապահովում
Ֆինանսական ակտիվներ						
Հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր (Ծանոթ. 24)	200,534	-	200,534	200,534	-	-

Հազար ՀՀ դրամ		2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ				
	ճանաչված ֆինանսական պարտավորությունների համախառն գումար	ճանաչված ֆինանսական պարտավորությունների համախառն գումար	ճանաչված ֆինանսական պարտավորությունների համախառն գումար	Ֆինանսական պարտավորությունների գումար՝ ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Կապակցված գումարներ, որոնց գծով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցվում է իրականացվել	Ստացված դրամական ապահովում
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ (Ծանոթ. 21)	6,098,407	-	6,098,407	5,953,109	-	(145,298)

Հազար ՀՀ դրամ		2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ				
	ճանաչված ֆինանսական պարտավորությունների համախառն գումար	ճանաչված ֆինանսական պարտավորությունների համախառն գումար	ճանաչված ֆինանսական պարտավորությունների համախառն գումար	Ֆինանսական պարտավորությունների գումար՝ ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Կապակցված գումարներ, որոնց գծով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցվում է իրականացվել	Ստացված դրամական ապահովում
Ֆինանսական ակտիվներ						
Հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր (Ծանոթ. 14)	176,336	-	176,336	176,336	-	-

Հազար ՀՀ դրամ		2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ				
	ճանաչված ֆինանսական պարտավորությունների համախառն գումար	ճանաչված ֆինանսական պարտավորությունների համախառն գումար	ճանաչված ֆինանսական պարտավորությունների համախառն գումար	Ֆինանսական պարտավորությունների գումար՝ ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Կապակցված գումարներ, որոնց գծով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցվում է իրականացվել	Ստացված դրամական ապահովում
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ (Ծանոթ. 21)	4,673,674	-	4,673,674	4,852,634	-	(178,960)

27 Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետային վերլուծություն

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է հիմնական ակտիվները և պարտավորությունները ըստ սպասվելիք մարման ժամկետների: Ընկերության չգեղչված պայմանագրային պարտավորությունների մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 28.3-ում:

Հազար ՀՀ դրամ

	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ							
	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթա-հանրա-գումար	1-ից 5 տարի	12 ամսից ավելի, ենթա-հանրա-գումար	Ընդամենը	
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	104,514			104,514	-	-	-	104,514
Ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող իրական արժեքով հաշվառվող ակտիվներ	799	-	-	799	182,910	12,548	195,458	196,257
Հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր	200,534	-	-	200,534	-	-	-	200,534
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	-	52,708	8,062	60,770	266,587	550	267,137	327,907
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	-	1,890	13,271	15,161	93,179	455,061	548,240	563,401
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	5,953,109	-	-	5,953,109	-	-	-	5,953,109
Այլ ակտիվներ	33,850	-	718	34,568	1,000	-	1,000	35,568
	6,292,806	54,598	22,051	6,369,455	543,676	468,159	1,011,835	7,381,290
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	6,098,407	169,590	-	6,267,997	23,657	-	23,657	6,291,654
Այլ պարտավորություններ	13,412	-	-	13,412	-	-	-	13,412
	6,111,819	169,590	-	6,281,409	23,657	-	23,657	6,305,066
Զուտ Դիրք	180,987	(114,992)	22,051	88,046	520,019	468,159	988,178	1,076,224
Կուտակված ճեղքվածք	180,987	65,995	88,046		608,065	1,076,224		

Հազար ՀՀ դրամ

	2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ							
	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթա-հանրա-գումար	1-ից 5 տարի	12 ամսից ավելի, ենթա-հանրա-գումար	Ընդամենը	
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	103,014			103,014	-	-	-	103,014
Ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող իրական արժեքով հաշվառվող ակտիվներ	1,037	-	-	1,037	63,753	7,319	71,072	72,109
Հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր	176,336	-	-	176,336	-	-	-	176,336
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	-	-	-	-	-	550	550	550
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	-	-	70,473	70,473	33,279	87,817	121,096	191,569
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	4,852,634	-	-	4,852,634	-	-	-	4,852,634
Այլ ակտիվներ	132,477	-	-	132,477	-	-	-	132,477
	5,265,498	-	70,473	5,335,971	97,032	95,686	192,718	5,528,689

Հազար ՀՀ դրամ

	2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ						
	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթա-հանրա-գումար	1-ից 5 տարի	12 ամսից ավելի, ենթա-հանրա-գումար	Ընդամենը
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	4,556,328	-	-	4,556,328	-	-	4,556,328
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	175,875	9,536	-	185,411	-	-	185,411
Այլ պարտավորություններ	22,034	-	-	22,034	-	-	22,034
	4,754,237	9,536	-	4,763,773	-	-	4,763,773
Զուտ Դիրք	511,261	(9,536)	70,473	572,198	97,032	95,686	764,916
Կուտակված ճեղքվածք	511,261	501,725	572,198		669,230	764,916	

28 Ռիսկի կառավարում

Ներդրումային գործունեությանը բնորոշ է ֆինանսական ռիսկերի բազմազանություն և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի և համադրությունների վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում:

Ռիսկերի կառավարումը Ընկերությունն իրականացնում է բացահայտման, գնահատման և մոնիթորինգի մշտական գործընթացների, ինչպես նաև ռիսկերի սահմանաչափերի հաստատման և ներքին վերահսկողության այլ միջոցառումների միջոցով: Ռիսկերի կառավարման գործընթացը էական նշանակություն ունի Ընկերության շահութաբերության կայունության ապահովման գործում, և Ընկերության յուրաքանչյուր աշխատակից պատասխանատվություն է կրում իր պարտականությունների հետ կապված ռիսկերի առաջացման համար: Ընկերության գործունեությունը ենթարկվում է պարտքային, իրացվելիության, շուկայական և գործառնական ռիսկերի:

Ռիսկերի կառավարման կառուցվածք

Ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է Ընկերության կառուցվածքային տարբեր մակարդակներում:

Ընկերության տնօրենը

Ընկերության տնօրնությունը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման գործընթացի իրականացման և վերահսկման համար: Պատասխանատու է Ընկերության ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման համար: Պատասխանատվություն է կրում նաև Ընկերության իրացվելիության ռիսկի և ֆինանսավորման ռիսկի կառավարման համար:

Ընկերության ռիսկի կառավարման քաղաքականության նպատակն է ախտորոշել և վերլուծել ռիսկերը, սահմանել ռիսկի համապատասխան սահմանաչափեր և հսկողություն, և արժանահավատ և նորացված տեղեկատվական համակարգերի միջոցով վերահսկել ռիսկերը և սահմանաչափերի պահպանումը: Ընկերությունը պարբերաբար վերանայում է ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը և համակարգերը՝ շուկայում, գործիքներում փոփոխություններն արտացոլելու և լավագույն փորձին հետևելու համար:

Կարևորագույն ռիսկերն են պարտքային ռիսկը, իրացվելիության ռիսկը, շուկայական ռիսկը և այլ գործառնական ռիսկը: Շուկայական ռիսկը ներառում է փոխարժեքների, տոկոսադրույքների և այլ գնային ռիսկերը:

28.1 Պարտքային ռիսկ

Ընկերության գործունեությունը ենթարկվում է պարտքային ռիսկի՝ կապված փոխառուի կողմից պարտավորության չկատարելու հետ, որը Ընկերությանը կորուստներ կարող է պատճառել:

Պարտքային ռիսկը կապված է հիմնականում վարկային գործառնությունների հետ, որոնք հանգեցնում են վարկերի և փոխառությունների տրամադրմանը և ներդրումային գործունեության հետ, որոնք Ընկերության ակտիվների պորտֆելի մեջ ավելացնում են պարտքային արժեթղթեր և այլ պարտքային գործիքներ:

Ընկերության ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը լավագույնս ներկայացնում է նրանց պարտքային ռիսկի առավելագույն ենթարկվածությունը՝ առանց հաշվի առնելու պահվող գրավը կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցները:

Ընկերությունը իր պարտքային ռիսկը գսպելու նպատակով կարող է իր հետ համագործակցող հաստատությունների համար սահմանել միջոցների տեղաբաշխման առավելագույն սահմանաչափեր: Յուրաքանչյուր հաստատության համար կարող է սահմանվել առանձին սահմանաչափ:

28.2 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական գների փոփոխության արդյունքում: Շուկայական ռիսկը ներառում է արտարժույթի, տոկոսադրույթի և այլ գնային ռիսկեր:

Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակը ռիսկի այնպիսի կառավարումն է, որը թույլ կտա պահպանել այս ռիսկին ենթարկվածության չափն ընդունելի սահմաններում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

Ընկերությունը կառավարում է շուկայական ռիսկը՝ սահմանելով բաց դիրքերի սահմանաչափեր ֆինանսական գործիքների, տոկոսադրույթների ժամկետայնության և արտարժույթի դիրքերի գծով, որոնք կանոնավոր կերպով վերահսկվում են:

Տոկոսադրույթի ռիսկ

Տոկոսադրույթի ռիսկը ծագում է այն հավանականությունից, որ տոկոսադրույթների փոփոխություններն ուղղակիորեն կազդեն Ընկերության ֆինանսական գործիքների հետ կապված դրամական միջոցների հոսքի և նրանց իրական արժեքի վրա: 2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը չի ունեցել փոփոխական տոկոսադրույթով ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ:

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների արժեքը կտատանվի արտարժույթի փոխարժեքներում փոփոխությունների հետևանքով: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս այն արտարժույթները, որոնք կարող են ազդել դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների և դրանց կանխատեսված դրամական հոսքերի վրա: Վերլուծությունը հաշվարկում է արտարժույթի ՀՀ դրամի նկատմամբ հնարավոր տատանումների ազդեցությունը, այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով,

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության վրա (կապված արտարժույթի նկատմամբ զգայուն ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխմամբ): Այդուսակում հանդիպող բացասական արժեքը արտացոլում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում զուտ նվազում, մինչդեռ դրական արժեքը ցույց է տալիս պոտենցիալ զուտ աճ:

Հազար ՀՀ դրամ	2016		2015	
	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը
ԱՄՆ դոլար	+10	948	+10	733
ԱՄՆ դոլար	-10	(948)	-10	(733)

Ընկերության արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ունի հետևյալ տեսքը.

Հազար ՀՀ դրամ	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	104,437	77	104,514
Ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող իրական արժեքով հաշվառվող ակտիվներ	44,293	151,964	196,257
Հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր	200,534	-	200,534
Վաճառքի համար նատչելի ներդրումներ	277,220	50,687	327,907
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	563,401	-	563,401
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	5,953,109	-	5,953,109
Այլ ակտիվներ	35,568	-	35,568
	7,178,562	202,728	7,381,290
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	6,098,407	193,247	6,291,654
Այլ պարտավորություններ	13,412	-	13,412
	6,111,819	193,247	6,305,066
Զուտ դիրք 2016 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,066,743	9,481	1,076,224
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	5,463,090	65,599	5,528,689
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	4,705,513	58,260	4,763,773
Զուտ դիրք 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	757,577	7,339	764,916

Ազատ փոխարկելի արտարժույթը ներկայացնում է ԱՄՆ դոլարը:

28.3 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը կապված է Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները ժամանակին մարելու կարողությամբ նորմալ և սթրեսային իրավիճակներում:

Ընկերության իրացվելիության կառավարումը պահանջում է հաշվի առնել իրացվելի ակտիվների այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է պարտավորությունները մարելու համար ըստ ժամկետների, ապահովել ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների

հնարավորությունը: Ընկերությունը պահում է բարձր իրացվելի ակտիվների պորտֆել, որը կարող է հեշտությամբ կանխիկացվել դրամական հոսքերի չկանխատեսված ընդհատման դեպքում:

Ստորև ներկայացվում է դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունների բաշխումը՝ հաշվեկշռի ամսաթվից մինչև պայմանագրերում նշված մարմանը մնացած ժամկետների համաձայն: Տես ծանոթագրություն 28-ը այս պարտավորությունների մարման սպասվելիք ժամկետների համար: Ցպահանջ վճարումները դասակարգված են այն ենթադրությամբ, որ վճարումը կպահանջվի անմիջապես:

Հազար ՀՀ դրամ	2016				
	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ	1 - 3 ամիս	3 – 12 ամիս	1-5 տարի	Ընդամենը
Ֆինանսական պարտավորություններ					
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	6,134,603	170,418	-	23,657	6,628,678
Այլ պարտավորություններ	13,412	-	-	-	13,412
Ընդամենը չզեղչված ֆինանսական պարտավորություններ	6,148,015	170,418	-	23,657	6,342,090
Հազար ՀՀ դրամ	2015				
	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ	1 - 3 ամիս	3 – 12 ամիս	1-5 տարի	Ընդամենը
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	4,632,226	-	-	-	4,632,226
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	175,875	9,536	-	-	185,411
Այլ պարտավորություններ	22,034	-	-	-	22,034
Ընդամենը չզեղչված ֆինանսական պարտավորություններ	4,830,135	9,536	-	-	4,839,671

28.4 Գործառնական ռիսկ

Գործառնական ռիսկը ուղղակի կամ անուղղակի կորստի ռիսկն է, որն առաջանում է պատճառների լայն բազմազանությունից՝ կապված Ընկերության ֆինանսական գործիքների մեջ ներգրավվածության, գործընթացների, անձնակազմի, տեխնոլոգիաների և ենթակառուցվածքների հետ, և արտաքին գործոններից՝ բացառությամբ պարտքային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերի, ինչպիսիք են իրավական և կարգավորիչ պահանջները և կորպորատիվ վարքագծի ընդհանուր ընդունված չափանիշները:

Ընկերության նպատակն է կառավարել գործառնական ռիսկը՝ ֆինանսական վնասներից և հեղինակության կորստից խուսափումը հավասարակշռելով ռիսկի կառավարման ծախսային արդյունավետության հետ:

Գործառնական ռիսկի կառավարմանն ուղղված վերահսկողության մշակման և իրականացման հիմնական պատասխանատվությունը կրում է խորհուրդը, գործադիր մարմինը: Այս պատասխանատվությունը ուղեկցվում է գործառնական ռիսկի կառավարման համար համընդհանուր չափանիշների մշակմամբ հետևյալ ոլորտներում՝

- պարտականությունների համապատասխան տարանջատման պահանջներ, այդ թվում գործարքների անկախ հաստատում,
- գործարքների համաձայնեցման և մոնիթորինգի պահանջներ,
- կարգավորիչ և այլ իրավական պահանջների համապատասխանեցում:
- վերահսկողական մեխանիզմների և ընթացակարգերի փաստաթղթավորում,
- առաջացած գործառնական ռիսկերի պարբերաբար գնահատման պահանջներ, ինչպես նաև ռիսկերի կառավարմանն ուղղված ընթացակարգերի համապատասխանություն,
- գործառնական կորուստների զեկուցման պահանջներ և կորուստների նվազեցման առաջարկվող գործողություններ,
- արտակարգ իրավիճակների ծրագրերի մշակում,
- վերապատրաստում և մասնագիտական զարգացում,
- էթիկայի և գործարար չափանիշների մշակում և կիրառում:

29 Կապիտալի համարժեքություն

Ընկերության կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են համոզվել, որ Ընկերության կապիտալը համապատասխանում է հաստատված պահանջներին, և որ Ընկերությունը պահպանում է սեփական կապիտալի ցուցանիշը՝ իր գործունեությունն ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթը առավելագույնի հասցնելու համար:

Ընդհանուր կապիտալը կազմված է հիմնական կապիտալից, որը ներառում է բաժնետիրական կապիտալը, էմիսիոն եկամուտը, կուտակված շահույթը, այդ թվում ընթացիկ տարվա շահույթը, գլխավոր պահուստը: Կապիտալի մեկ այլ բաղադրիչ է երկրորդային կապիտալը, որը ընդգրկում է վերագնահատման պահուստը:

ՀՀ կենտրոնական բանկը ներդրումային ընկերությունների համար սահմանել է ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափի տնտեսական նորմատիվ՝ 300,000 հազ. դրամ:

ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը սահմանվում է 12%:

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ըստ ռիսկերի կշիռների՝ դասակարգված համաձայն վարկային, շուկայական և գործառնական ռիսկերի գնահատման:

2016 և 2015թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ընդհանուր կապիտալի, ռիսկով կշռված ակտիվների և կապիտալի համարժեքության նորմատիվի չափերը՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջների, ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	Սուդիտ չարված	
	2016	2015
Հիմնական կապիտալ	1,027,549	801,340
Լրացուցիչ կապիտալ	611	528
Ընդամենը՝ ընդհանուր կապիտալ	1,028,160	801,868
Ռիսկով կշռված ակտիվներ	924,771	801,547
Կապիտալի համարժեքության նորմատիվ	111.18%	100.04%

Ժամանակաշրջանի ընթացքում Ընկերությունը պահպանել է կապիտալի համարժեքության նկատմամբ պահանջները:

**«ԱՐՄԵՆԲՐՈԿ» ԲԲԸ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԻ
ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ**

2016թ-ի ԽՆԴԻՐՆԵՐԻ ԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ԿԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ

1. 2016թ-ի ընթացքում հետևողական աշխատանքներ են տարվել Ընկերության առջև դրված խնդիրների լուծման ուղղությամբ, որոնք տվել են իրենց արդյունքները:

Ֆինանսական միջոցների արդյունավետ կառավարում: Այս խնդրի լուծման շրջանակներում Ընկերությունը վարել է պասիվ ներդրումային քաղաքականություն՝ իր դրամական միջոցները հիմնականում ներդնելով բարձր հուսալիությամբ ֆինանսական ակտիվներում: Որպես այդպիսիք դիտարկվել են պետական պարտատոմսերը և բանկերի կողմից թողարկված պարտատոմսերը:

Մարուցվող ծառայությունների որակի բարձրացում և համապատասխանեցում միջազգային չափանիշներին: Այս խնդրի լուծումը հատկապես կարևորվում էր այն պատճառով, որ Ընկերությունը, բացի տեղացի հաճախորդներից, ունի նաև բազմաթիվ արտասահմանյան հաճախորդներ, որոնք սովոր են աշխատել միջազգային չափանիշներով: Այդ պատճառով Ընկերությունը անընդհատ ուսումնասիրում է արտասահմանյան շուկաներում նմանատիպ ծառայություններ մատուցող ընկերությունների կողմից ծառայությունների մատուցման եղանակները՝ փորձելով ներդնել նրանց կուտակած փորձը իր կողմից ծառայությունների մատուցման ընթացքում:

Նոր հաճախորդների ներգրավում: Այս խնդիրը հատկապես կարևորվել է անվանական արժեթղթերի սեփականատերերի ռեեստրի վարման ծառայության առումով, քանի որ վերջինս պահանջում է տեխնիկական և մարդկային բավական լուրջ ռեսուրսներ և շահութաբեր է դառնում միայն մեծ թվով հաճախորդների առկայության դեպքում: Խնդրի լուծման նպատակով իրականացվել են մարկետինգային միջոցառումներ, որի արդյունքում հնարավոր է եղել ապահովել հաճախորդների թվի որոշակի աճ:

Ծառայությունների մարուցման ընթացակարգերի բարելավում: Քանի որ անընդհատ տեղի է ունենում տնտեսական և իրավական միջավայրի փոփոխություն, Ընկերության կողմից ընդունված ծառայությունների մատուցման ընթացակարգերը անընդհատ զգում են փոփոխման և բարելավման կարիք: Խնդրի լուծման նպատակով որոշակի աշխատանքներ են տարվել այդ ընթացակարգերի թերությունները բացահայտելու ուղղությամբ և քայլեր են ձեռնարկվել դրանց վերացման համար:

Աշխատակիցների մասնագիտական մակարդակի կապարելագործում: Աշխատակազմի մասնագիտական մակարդակի բարձրացումը միշտ Ընկերության առջև դրված կարևորագույն խնդիրներից մեկն է: Ընկերությունը նպաստավոր պայմաններ է ստեղծում իր աշխատակիցների ինքնակրթության համար, միշտ խրախուսելով մասնագիտական մակարդակի բարձրացման ցանկացած ձգտում: Միաժամանակ Ընկերությունը զերծ չի մնում նաև աշխատակիցներին վերապատրաստման կուրսերի ուղարկելուց կամ այլ կազմակերպությունների ու երկրների համապատասխան մասնագետների հետ փորձի փոխանակման հնարավորություններ տրամադրելուց: Ընկերությունում պարբերաբար կազմակերպվում են քննարկումներ և դասընթացներ, այդ թվում նաև փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի ոլորտում

աշխատակիցների գիտելիքների բարձրացման համար: Ընկերությունը նաև ձեռք է բերում մասնագիտական գրականություն:

Նոր աշխատակիցների ներգրավում: Ընկերությունում պարբերաբար տեղի է ունենում աշխատակիցների արտահոսք, ինչի հետևանքով առաջանում է նոր աշխատակիցներ ներգրավելու անհրաժեշտություն: 2016թ-ի ընթացքում Ընկերությունը նոր աշխատակիցներ է ներգրավել ռեսսուրսի վարման և վերլուծական բաժինների համար:

Ներքին հաշվառման համակարգի կադրային ապահովում: Այս խնդրի լուծումը հատկապես կարևորվում էր այն պատճառով, որ ճիշտ կազմակերպած և ավտոմատացված ներքին հաշվառումը հաճախորդների սպասարկման որակը և արագությունը բարձրացնող ամենակարևոր գործոններից մեկն է: Այս խնդրի լուծման նպատակով համապատասխան մասնագետների հետ աշխատանքներ են տարվել Ընկերությունում կիրառվող ծրագրային մոդուլների թերությունների վերացման և Ընկերության տարատեսակ պահանջներին համապատասխանեցման ուղղությամբ:

Ընկերության գործունեության տեխնիկական պայմանների բարելավում: 2016թ-ի ընթացքում Ընկերությունն իր ծառայությունների մատուցման համար ձեռք է բերել համակարգչային և այլ հարակից սարքավորումներ:

Արտասահմանյան ներդրողների հետ նոր գործարար կապերի ստեղծում և հների ամրապնդում: 2016թ-ի ընթացքում Ընկերությունն անընդհատ բանակցություններ է վարել իր արտասահմանյան գործընկերների հետ՝ ձգտելով էլ ավելի ամրացնել նրանց հետ ունեցած գործարար կապերը: Ընկերությունը բանակցություններ է վարել նաև հնարավոր նոր գործընկերների հետ՝ փորձելով գործարար կապեր հաստատել նաև նրանց հետ, ինչը հնարավորություն կտա մեծացնել հաճախորդների սպասարկման հնարավորությունները և նրանց առաջարկվող ֆինանսական գործիքների տեսականին:

Գործունեության նոր բնագավառներ մուտք գործելու հնարավորությունների բացահայտում և գնահատում: Հաշվի առնելով ՀՀ կենսաթոշակային համակարգում և ֆինանսական շուկայում տեղի ունեցող զարգացումները՝ Ընկերության համար մեծ կարևորություն ունի Գործունեության նոր բնագավառներ մուտք գործելու հնարավորությունների բացահայտում և գնահատում: Մասնավորապես դա վերաբերում է կենսաթոշակային և այլ ներդրումային ֆոնդերին տարատեսակ ծառայությունների մատուցման շուկաներ մուտք գործելու հնարավորություններին: Այդ կապակցությամբ իրականացվել են տնտեսական և իրավական միջավայրերի մի շարք հետազոտություններ, ինչպես նաև վարվել են բանակցություններ և քննարկումներ տարբեր գործընկերների և պաշտոնատար անձանց հետ:

2. Ընկերության ներքին միջավայրում տեղի ունեցած երևույթներն իրենց ազդեցությունն են ունեցել Ընկերության գործունեության վրա դրա բոլոր բնագավառներում: այդ ազդեցությունը դրսևորվել է հետևյալ առումներով.

ա) Ինչպես նախորդ տարի, այս տարի ևս Ընկերությունը չունեցավ լրացուցիչ կապիտալ ներգրավելու խնդիր: Ընկերության սեփական կապիտալը 2016թ-ի վերջում կազմեց 993,672.00 հազար դրամ, նախորդ տարվա վերջի 815,632.00 հազար դրամի փոխարեն: Վերոնշյալ աճը պայմանավորված էր նախորդ տարվա համեմատ ավելի փոքր շահութաբաժինների վճարմամբ, ինչպես նաև ընկերության համեմատաբար մեծ շահույթով:

բ) 2016թ-ի ընթացքում Ընկերությունը մատուցել է հետևյալ ներդրումային հիմնական և ոչ հիմնական ծառայությունները.

- հաճախորդներից արժեթղթերով գործարքների կատարման հանձնարարականների ընդունում և հաղորդում, Ընկերության կամ հաճախորդի անունից և հաճախորդի հաշվին արժեթղթերով գործարքների կատարում,
- Արժեթղթերում ներդրումների հետ կապված խորհրդատվության տրամադրում հաճախորդներին,
- Ընկերության հաշվին և Ընկերության անունից արժեթղթերով գործարքների կատարում (այդ թվում որպես մարքեթ-մեյքեր),
- Արժեթղթերի չերաշխավորված տեղաբաշխում,
- Արժեթղթերի թողարկման և տեղաբաշխման կազմակերպման հետ կապված ծառայությունների մատուցում,
- Արժեթղթերի պահառություն,
- Անվանական արժեթղթերի սեփականատերերի ռեեստրի վարում,
- Արտարժույթով դիլերային և բրոքերային գործարքներ,
- Խորհրդատվության տրամադրում ընկերություններին կապիտալի կառուցվածքի, կորպորատիվ ռազմավարության հարցերի վերաբերյալ, ընկերությունների վերակազմակերպման հետ կապված խորհրդատվական և այլ ծառայությունների մատուցում,
- Արժեթղթերով գործարքների հետ կապված հետազոտությունների, ֆինանսական վերլուծությունների կազմում և տարածում:

հաճախորդներից արժեթղթերով գործարքների կատարման հանձնարարականների ընդունում և հաղորդում, Ընկերության կամ հաճախորդի անունից և հաճախորդի հաշվին արժեթղթերով գործարքների կատարում: Ծառայության այս տեսակը Ընկերության համար հիմնական ծառայության տեսակ է եղել Ընկերության գործունեության ամենասկզբից: 2016թ-ի ընթացքում Ընկերությունը հաճախորդների հաշվին կատարել է 38,209,838.00 հազար դրամի առքուվաճառքի գործարքներ: Գործունեության այս տեսակից Ընկերության ստացած հասույթը կազմել է 22,810.00 հազար դրամ: Այս ծառայության գծով ստացված փաստացի ցուցանիշները էապես գերազանցում են պլանավորվածին, ինչը հիմնականում պայմանավորված էր մի շարք ֆինանսական կազմակերպությունների կողմից կորպորատիվ պարտատոմսերի թողարկման հետևանքով կորպորատիվ պարտատոմսերի շուկայի աննախադեպ աշխուժացմամբ: Այդ կապակցությամբ որոշակիորեն մեծացվել են նաև հետագա տարիների համար ցուցանիշների պլանային մակարդակները: Որպես այս ծառայության գծով հաճախորդներ 2016թ-ին, ինչպես և նախատեսված էր, հանդես են եկել ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք:

Արժեթղթերում ներդրումների հետ կապված խորհրդատվության տրամադրում հաճախորդներին: Այս ծառայությանը հնարավոր չէ ծավալային գնահատական տալ: Ծառայության այս տեսակը սերտորեն առնչվում է նախորդի հետ: Շատ դեպքերում դրանք անբաժանելի են, այդ իսկ պատճառով որպես այս ծառայության հաճախորդներ կրկին դիտարկվում են ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք, այդ թվում ինստիտուցիոնալ ներդրողները: Ծառայության այս տեսակից ստացված հասույթը նույնպես հնարավոր չէ առանձնացնել, քանի որ Ընկերությունը սովորաբար այս ծառայության համար հաճախորդներից առանձին վճար չի գանձում, և այս ծառայության վճարը ներառվում է հաճախորդի հաշվին գործարքների կատարման միջնորդավճարի մեջ:

Ընկերության հաշվին և Ընկերության անունից արժեթղթերով գործարքների կատարում (այդ թվում որպես մարքեթ-մեյքեր): 2016թ-ին Ընկերությունն իր հաշվին և իր անունից արժեթղթերով կատարել է 244,615,487.00 հազար դրամի գործարք, որից 1,464,209.00 հազար դրամը՝ կորպորատիվ արժեթղթերով, իսկ 243,151,278.00 հազար դրամը՝ պետական: Կորպորատիվ արժեթղթերով կատարված գործարքներից 934,348.00 հազար դրամի գործարքներն Ընկերությունը կատարել է որպես մարքեթ-մեյքեր: Պետական արժեթղթերով կատարված գործարքների գերակշիռ մասը կազմել են ռեպո գործարքները: Գործունեության այս տեսակից Ընկերության զուտ շահույթը 2016թ-ին կազմել է 84,602.00 հազար դրամ: Գործունեության այս տեսակի շրջանակներում կատարված գործարքների ծավալները նույնպես գերազանցում են պլանավորված մակարդակը, ինչը կրկին պայմանավորված էր կորպորատիվ պարտատոմսերի շուկայի աշխուժացմամբ, ինչպես նաև տարվա ընթացքում պետական պարտատոմսերի հետգնումների մեծ թվով: Դրա հետ կապված հետագա տարիների պլանների մեջ կատարվել են որոշակի փոփոխություններ:

Արժեթղթերի չերաշխավորված տեղաբաշխում: Չնայած նրան, որ 2016թ-ի համար Ընկերությունը պլանավորել էր արժեթղթերի տեղաբաշխման ծառայության մատուցում գոնե մեկ թողարկողի, իրականում նման ծառայություն չմատուցվեց: Գործունեության այս տեսակի գծով պլանավորված ցուցանիշները չկատարվեցին: Չնայած դրան՝ Ընկերությունը գտնում է, որ կորպորատիվ արժեթղթերի շուկայի զարգացումը թույլ է տալիս ենթադրել, որ կլինեն նոր թողարկումներ, ուստի հետագա տարիների պլաններում փոփոխություններ մտցնելու անհրաժեշտություն չկա:

Արժեթղթերի թողարկման և տեղաբաշխման կազմակերպման հետ կապված ծառայությունների մատուցում: Ինչպես և պլանավորված էր, 2016թ-ին Ընկերությունը Արժեթղթերի թողարկման և տեղաբաշխման կազմակերպման հետ կապված ծառայությունների գծով հաճախորդներ չունեցավ: Դա կրկին կապվում է Հայաստանի արժեթղթերի շուկայի ընդհանուր պասիվության հետ: Պոտենցիալ թողարկողների մեծ մասը այս անկայուն իրավիճակում, երբ շատ դժվար է գնահատել ներդրողներ գտնելու հավանականությունը, դեռևս պատրաստ չէ ռիսկի դիմել և մտնել արժեթղթերի թողարկման ձևով միջոցների հավաքագրման գործընթացի մեջ: Ինչ վերաբերում է բանկերին, ապա վերջիններս դեռևս նախընտրում են պարտատոմսերի տեղաբաշխումներն իրականացնել սեփական ուժերով:

Արժեթղթերի պահառություն: Նախատեսվում էր, որ որպես հաճախորդներ պետք է հանդես գան այն ռեզիդենտ ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք, որոնք պետք է օգտվեն Ընկերության ծառայություններից արժեթղթերի արտասահմանյան շուկաներում ներդրումներ կատարելու համար, ինչպես նաև այն ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք, որոնք պետք է օգտվեն ըկերության բրոքերային ծառայություններից տեղական շուկայում: Սակայն 2016թ-ին Ընկերությունը արտասահմանյան շուկաներում ծառայություններ չի մատուցել, իսկ տեղական շուկայում ներդրումներ իրականացնող ոչ ռեզիդենտները արժեթղթերի պահառությունից օգտվելու ցանկություն չեն հայտնել, քանի որ նրանց կողմից կատարվող գործարքների ծավալները շատ մեծ չեն եղել: Այդ ամենի արդյունքում 2016թ-ի ընթացքում չկնքվեց արժեթղթերի պահառության ոչ մի պայմանագիր ինչը Ընկերության համար սպասված արդյունք էր:

Բացի այդ, Ընկերությունը այս ծառայությունը մատուցում է նաև որպես արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկային համակարգի հաշվի օպերատոր, որի շրջանակներում

արժեթղթերի պահառության պայմանագրեր է կնքել 4314 հաճախորդների հետ: Դա կրկին ավելի բարձր ցուցանիշ է, քան պլանավորված էր, ինչից ելնելով էլ փոփոխություններ պետք է կատարվեն հետագա տարիների պլաններում:

Գործունեության այս տեսակից Ընկերության ստացված հասույթը 2016թ-ին կազմեց 54,974.00 հազար դրամ, որն իր մեջ ներառում է արժեթղթերի և դեպո հաշիվների վարման դիմաց և այդ հաշիվներում առկա արժեթղթերով կատարված գործառնությունների (փոխանցում, գրավադրում և այլ) դիմաց ստացված հասույթը:

Անվանական արժեթղթերի սեփականատերերի ռեեստրի վարում: Այս ծառայության բնագավառը կարգավորող իրավական դաշտի կտրուկ փոփոխության հետևանքով Ընկերությունը ստիպված եղավ լուծել իր հետ ռեեստրի վարման պայմանագրեր կնքած անձանց պայմանագրերը և նրանց հետ կնքել նոր պայմանագրեր, որոնցում արդեն հանդես է գալիս որպես արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկային համակարգի հաշվի օպերատոր: Սակայն այդ փոփոխությունը ոչ միայն չնվազեցրեց Ընկերության հաճախորդների քանակը, այլև ավելացրեց և 2016թ-ի վերջի դրությամբ արդեն Ընկերությունը սպասարկում էր մոտ 920 թողարկողների (պլանավորված ցուցանիշը 868 էր): Որպես այս ծառայության գծով հաճախորդներ հանդես են գալիս ռեզիդենտ իրավաբանական անձինք, որոնք ունեն թողարկված հասարակ և արտոնյալ բաժնետոմսեր, ինչպես նաև պարտատոմսեր: Ծառայության այս տեսակից ստացված հասույթը 2016թ-ին կազմեց 86,674.00 հազար դրամ, որն իր մեջ ներառում է ռեեստրի վարումից, ինչպես նաև թողարկողների հանձնարարականներով տարբեր գործառնությունների կատարումից ստացված հասույթը: Գործունեության այս տեսակից ստացված փաստացի հասույթը պլանավորված մակարդակից ավելի փոքր էր, ինչը ստիպում է փոփոխություններ կատարել հետագա տարիների պլաններում:

Արտարժույթով դիլերային և բրոքերային գործարքներ: Ընկերությունը 2016թ-ին իրականացրել է 759,920.00 հազար դրամի արտարժույթային դիլերային-բրոքերային գործարքներ: 2016թ-ի վերջի դրությամբ Ընկերության արտարժույթային երկար դիրքը կազմել է 9,962.00 հազար դրամ, արտարժույթի առքուվաճառքից զուտ եկամուտ կամ վնաս չի առաջացել, իսկ արտարժույթի վերագնահատումից ստացված զուտ վնասը կազմել է 21.00 հազար դրամ: Ընկերությունը կատարել է նաև արտարժույթով բրոքերային գործարքներ՝ որոնցից ստացված հասույթը կազմել է 1,265.00 հազար դրամ: Գործունեության այս տեսակի գծով ստացված փաստացի արդյունքները էապես զիջում են պլանավորված մակարդակին, ինչը ստիպում է փոփոխություններ մտցնել հետագա տարիների պլաններում:

Խորհրդարկության տրամադրում ընկերություններին կապիտալի կառուցվածքի, կորպորատիվ ռազմավարության հարցերի վերաբերյալ, ընկերությունների վերակազմակերպման հետ կապված խորհրդարկական և այլ ծառայությունների մատուցում: Այս ծառայության գծով Ընկերությունը ունի երկարաժամկետ պայմանագրեր, որոնցով հաճախորդներին անընդհատ խորհրդատվություն է մատուցում: Բացի այդ Ընկերությունը 2016թ-ի ընթացքում կնքել է նաև կարճաժամկետ պայմանագրեր, որոնցով խորհրդատվություն է մատուցվել կոնկրետ դեպքի կամ հարցի առնչությամբ: Որպես հաճախորդ հանդես են եկել հայաստանյան բաժնետիրական ընկերությունները: Այս ծառայությունից ստացված հասույթը 2016թ-ին կազմել է 6,050.00 հազար դրամ, ինչը

գերազանցում է պլանավորված մակարդակին և ստիպում է փոփոխություններ մտցնել հետագա տարիների պլաններում:

Արժեթղթերով գործարքների հետ կապված հետազոտությունների, ֆինանսական վերլուծությունների կազմում և տարածում: Ընկերությունը պարբերաբար իր հաճախորդներին տրամադրում է Հայաստանի կապիտալի շուկայի վերաբերյալ տեղեկատվական նյութ, որում արտացոլվում են շուկայում տեղի ունեցած բոլոր փոփոխությունները: Այս ծառայությունը մատուցվում է որպես հաճախորդների որակյալ սպասարկման անբաժանելի մաս, որի դիմաց հաճախորդներից վճար չի գանձվում:

գ) Ընկերության 2016թ-ի հասույթը կազմել է 1,106,387.00 հազար դրամ որից 813,360.00 հազար դրամը տոկոսային եկամուտն է, իսկ 293,027.00 հազար դրամը՝ ոչ տոկոսային եկամուտը, որը ներառում է նաև Ընկերության կողմից մատուցվող ծառայություններից ստացվող եկամուտը: Ընկերության ծախսերը կազմել են 878,018.00 հազար դրամ, որից տոկոսային ծախսերը կազմել են 471,033.00 հազար դրամ, իսկ ոչ տոկոսային ծախսերը՝ 406,985.00 հազար դրամ: Ընկերության շահույթը հարկումից հետո կազմել է 228,368.00 հազար դրամ: Ընկերության կառավարման տնտեսական ակտիվության գործակիցը կազմել է 0.26, շահութաբերությունն ըստ ակտիվների՝ 0.03, շահութաբերությունն ըստ կապիտալի՝ 0.23: Վերոնշյալ ցուցանիշների փաստացի մակարդակները էապես գերազանցում են դրանց պլանային մակարդակներին: Դա հիմնականում պայմանավորված էր ֆինանսական շուկայի կայունացման հետևանքով տոկոսադրույքների արագ անկմամբ, ինչպես նաև կորպորատիվ պարտատոմսերի շուկայի աննախադեպ ակտիվությամբ:

դ) 2016թ-ի ընթացքում Ընկերությունը սպասարկել է թվով 5345 հաճախորդների: Դրանցից 97-ը օգտվել են իրենց հաշվին և իրենց կամ Ընկերության անունից արժեթղթերով գործարքներ կատարելու ծառայությունից, 12-ը օգտվել են խորհրդատվական ծառայություններից, 3-ը օգտվել են մարքեթ մեյքերի ծառայությունից, 919-ը օգտվել են անվանական արժեթղթերի սեփականատերերի ռեեստրի վարման ծառայությունից, 4,314-ը օգտվել են արժեթղթերի պահառության ծառայությունից: Ընդհանուր առմամբ Ընկերության հաճախորդների թիվը նախորդ տարվա համեմատ աճել է, ինչը հիմնականում պայմանավորված է արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկային համակարգի հաշվի օպերատորի գործունեության հաճախորդների քանակի աճով:

ե) Ընկերության կառավարման համակարգը լիարժեքորեն բավարարում է ներկա պահին Ընկերության գործունեության բոլոր բանգավառները արդյունավետ կառավարելու և վերահսկելու համար:

եա) Ընկերության կորպորատիվ կառավարման մեխանիզմը հստակեցված է Ընկերության կանոնադրությունում: Ընկերությունում տնօրենների խորհուրդ չի ձևավորվել, ինչը որոշակի բարդություններ է ստեղծում նոր ներքին իրավական ակտերի ընդունման գործընթացում, քանի որ Ընկերությունը բաժնետերեր ունի բազմաթիվ երկրներից, որոնց ներկայությամբ բաժնետերերի ժողով հրավիրելը կապված է որոշակի բարդությունների հետ: Այդ կապակցությամբ չի բացառվում, որ մոտ ապագայում Ընկերությունում ձևավորվի նաև տնօրենների խորհուրդ:

եբ) Ընկերությունում գործում է նաև ներքին աուդիտի ստորաբաժանումը, որը վերահսկում է Ընկերության գործունեության բոլոր բնագավառները: Այդ ստորաբաժանումը, բացի Ընկերության գործունեության անընդհատ մոնիտորինգից, ամեն ամիս

իրականացնում է նաև Ընկերության գործունեության ստուգում և բացահայտված ցանկացած խախտման կամ թերացման մասին տեղեկություն է ներկայացնում Ընկերության գործադիր մարմնին, Կենտրոնական բանկին, ինչպես նաև կարգավորվող շուկայի օպերատորին և հաշվարկային համակարգի օպերատորին: Միաժամանակ ստորաբաժանումը նաև տարեկան հաշվետվություն է ներկայացնում Ընկերության կառավարման բարձրագույն մարմնին՝ բաժնետերերի ընդհանուր ժողովին:

եզ) 2016թ-ին Ընկերության համար առավել կարևոր են եղել հետևյալ ռիսկերը.

- վարկային ռիսկ. գործընկերոջ կողմից իր ստանձնած պարտավորությունները (այդ թվում թողարկած արժեթղթերի գծով) ժամանակին և լրիվությամբ չկատարելու ռիսկն է, որը գնահատվում է պարտքի և տոկոսային վճարումների ընդհանուր գումարով,
- ֆոնդային ռիսկ. ֆոնդային շուկայում անբարենպաստ փոփոխությունների ռիսկն է, որն իր մեջ ներառում է արժեթղթերի գների փափախության, արժեթղթերի գների տատանողականության փոփոխության, տարբեր արժեթղթերի և ինդեքսների միջև գնային հարաբերակցության փոփոխության ռիսկերը,
- տոկոսային ռիսկ. փոխառու կապիտալի շուկայում անբարենպաստ փոփոխությունների ռիսկն է, որն իր մեջ ներառում է տոկոսադրույքների փոփոխության, եկամտաբերության կորի տեսքի փոփոխության, տոկոսադրույքների տատանողականության փոփոխության, տարբեր տոկոսադրույքների միջև հարաբերակցության փոփոխության ռիսկերը,
- արժույթային ռիսկ. արժույթային փոխարժեքի անբարենպաստ փոփոխության ռիսկն է, որն իր մեջ ներառում է փոխարժեքների տատանողականության փոփոխության, տարբեր փոխարժեքների միջև հարաբերակցության փոփոխության ռիսկերը,
- իրացվելիության ռիսկ.
 - o շուկայական իրացվելիության ռիսկ. շուկայում ընդհանուր իրացվելիության պակասի ռիսկն է, որի դեպքում կարող է հնարավոր չլինել արագ և արդյունավետ ձևով փակել բացված դիրքերը և ստանալ դրամական միջոցներ,
 - o ներքին իրացվելիության ռիսկ. իրացվելիության գործակիցների նվազագույն մակարդակ ապահովելու հնարավորության բացակայության ռիսկ կամ այլ խոսքերով այն ռիսկը, որ Ընկերության իրացվելի ակտիվները չեն բավականացնի Ընկերության պարտավորությունները կատարելու համար,
 - o բանկերի իրացվելիության ռիսկ. Հայաստանի բանկային համակարգում իրացվելի միջոցների պակասի ռիսկն է, որն ի հայտ է գալիս ռեպո գործարքների կնքման դեպքում:
- պորտֆելի կոնցենտրացիայի ռիսկ.
 - o գործիքի կոնցենտրացիայի ռիսկ. պորտֆելում մեկ գործիքի գծով վնասաբեր դիրքերի կոնցենտրացիայի ռիսկն է,
 - o գործարքի կոնցենտրացիայի ռիսկ. մեկ տեսակի գործարքի գծով վնասաբեր դիրքերի կոնցենտրացիայի ռիսկն է,

o տնտեսական հատվածի ռիսկ. տնտեսության առանձին հատվածում (առանձին տարածաշրջանում կամ երկրում) գրաված վնասաբեր դիրքերի կոնցենտրացիայի ռիսկն է,

- գործառնական ռիսկ. գործառնությունների կատարման ընթացքում հնարավոր սխալների ռիսկը, որն իր մեջ ներառում է գործարքների կնքման ընթացքում սխալների, գործարքների քլիրինգի և վերջնահաշվարկի իրականացման հետ կապված սխալների, սպասարկող բանկերի կողմից փոխանցումների կատարման հետ կապված սխալների, Ընկերությունում և գործընկերների մոտ տեխնիկական համակարգերի խափանումների հետ կապված ռիսկը,
- պատվերների չկատարման ռիսկ. հաճախորդների պատվերները կատարելու հնարավորության բացակայության ռիսկ՝ կապված շուկայում առաջարկի կամ պահանջարկի բացակայության հետ,
- իրավական ռիսկ. իրավական դաշտում անբարենպաստ փոփոխությունների ի հայտ գալու ռիսկ,
- տրամադրված խորհրդատվության բացասական հետևանքների առաջացման ռիսկ. Ընկերության կողմից տրամադրված խորհրդատվության արդյունքում հաճախորդների կատարած քայլերի բացասական հետևանքներ ի հայտ գալու ռիսկ,
- թերտեղաբաշխման ռիսկ. տեղաբաշխման գործունեության իրականացման հետ կապված ռիսկն է, որը դրսևորվում է նախապես սահմանված տեղաբաշխման ենթակա արժեթղթերը լրիվ ծավալով տեղաբաշխելու հնարավորության բացակայությամբ,
- հաճախորդի ներդրումային քաղաքականության փոփոխության ռիսկ. հաճախորդների կողմից Ընկերության միջոցով կատարվելիք ներդրումների նախատեսված ծավալները կրճատվելու ռիսկ,
- գործարար համբավի կորստի ռիսկ. շուկայում հեղինակության անկման պատճառով կորուստներ կրելու ռիսկ,
- քաղաքական ռիսկ. երկրի քաղաքական համակարգում ցնցումների հետևանքով վնասներ կրելու ռիսկ,
- Դժբախտ պատահարների ռիսկ. երկրաշարժի, հրդեհի, կողոպուտի և այլ դժբախտ պատահարների հետևանքով կորուստներ կրելու ռիսկ:
- Տեղեկատվական համակարգի ռիսկ. Համակարգիչների խափանման, համակարգչային ցանցի խափանման կամ ցանցի վրա կատարված հարձակումների հետևանքով տեղեկատվության կորստի կամ արտահոսքի ռիսկն է:

Վերը նշված ռիսկերի գնահատման և դրանց զսպման նպատակով Ընկերության ներքին աուդիտի ստորաբաժանման ղեկավարը և գլխավոր տնօրենը համատեղ մշակել են Ընկերության գործունեության տնտեսական նորմատիվներ և դրանց հաշվարկման մեթոդոլոգիա: Այդ նորմատիվները հաշվարկվում են օրական և ամսեկան կտրվածքներով և դրանց խախտման դեպքում միջոցառումներ են ձեռնարկվում այդ խախտումները վերացնելու ուղղությամբ:

զ) Ընկերությունը առանձնացված ստորաբաժանումներ չունի և 2016թ-ի ընթացքում չի բացել, ինչը լիովին համապատասխանում է Ընկերության գործարար ծրագրին:

է) Ընկերությունը 2016թ-ի վերջի դրությամբ ունի 19 աշխատակից, որոնցից 4-ը ունեն ներդրումային Ընկերության գործադիր մարմնի ղեկավարի որակավորում, 2-ը՝ ներդրումային ընկերության ներքին աուդիտի ղեկավարի որակավորում, 1-ը ներդրումային ընկերության գլխավոր հաշվապահի որակավորում, 1-ը ներդրումային ընկերության գլխավոր հաշվապահի տեղակալի որակավորում, 2-ը դիլերի որակավորում իսկ 3-ը՝ պահառուի որակավորում: 2016թ-ի ընթացքում մի քանի անգամ կազմակերպվել են կոլեկտիվի հավաքներ, որոնց նպատակն է եղել Ընկերությունում առկա խնդիրների վերահանումը, ինչպես նաև աշխատակիցների միջև փորձի փոխանակումը: Ընկերությունը աշխատակիցների մոտ Ընկերության նկատմամբ նվիրվածությունը բարձրացնելու նպատակով կիրառել է նաև պարգևատրման մեխանիզմներ:

ը) 2016թ-ի ընթացքում Ընկերության կողմից մատուցվող ծառայությունների ցանկում և ծառայությունների մատուցման մեխանիզմներում նորամուծություններ չեն եղել:

թ) Ընկերության կողմից 2016թ-ի ընթացքում իրականացվել են մի շարք մարկետինգային միջոցառումներ: Մասնավորապես պոտենցյալ հաճախորդներին ուղարկվել են Ընկերության ծառայությունները ներկայացնող թերթիկներ, Ընկերության աշխատակիցներն Ընկերության մատուցած ծառայությունները և դրանց պայմանները ներկայացրել են նաև հեռախոսազանգերի միջոցով:

3. Արտաքին միջավայրում տեղի ունեցած երևույթները ունեցել են իրենց ազդեցությունը Ընկերության քաղաքականության և նրա գործունեության արդյունքների վրա: Այդ ազդեցությունը դրսևորվել է հետևյալ առումներով.

ա) Միջազգային շուկաներում տեղի ունեցող տատանումները Ընկերության գործունեության արդյունքների վրա էական ազդեցություն չեն ունեցել, քանի որ Ընկերությունը իր գործունեությունը 2016թ-ին ծավալել է բացառապես տեղական շուկայում: Ընկերության գործունեության արդյունքների վրա միջազգային շուկաների ազդեցությունը դրսևորվել է միայն արտարժույթային փոխարժեքների տատանմամբ, որը էական չի եղել:

բ) Հայաստանի տնտեսության վրա շարունակեց իր բացասական ազդեցություն թողեց Ռուսաստանի Դաշնությունում սկսված տնտեսական ճգնաժամը, ինչի արդյունքում 2016թ-ին ևս գրանցվեց տնտեսական ակտիվության ցածր մակարդակ (2016թ-ի տնտեսական ակտիվության գործակիցը նախորդ տարվա համեմատ կազմեց 100.5%): Հայաստանի տնտեսությունը դեռևս չի կարողանում վերականգնել իր ներդրումային գրավչության առանց այդ էլ ցածր մակարդակը: Այդ պարագայում առավել բարդ է արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպումը, նախ որովհետև ավելի դժվար է գտնել այնպիսի թողարկողներ, որոնց ֆինանսական դրությունը թույլ է տալիս իրականացնել նման գործողություն և որոնք ցանկություն ունեն իրականացնել թողարկումը, և երկրորդ, որովհետև շատ դժվար է նաև գտնել ներդրողներ, որոնք կցանկանան գնել նոր թողարկվող արժեթղթեր:

գ) Չնայած տնտեսության ոչ այնքան բարվոք վիճակին՝ 2016թ-ին երկրի ֆինանսական շուկայում նկատվեց դրամի առաջարկի զգալի մեծացում, ինչը իր դրական ազդեցությունը թողեց Ընկերության գործունեության արդյունքների վրա, քանի որ հանգեցրեց ռեպո տոկոսադրույքների զգալի անկման: Ինչ վերաբերում է ներդրումային ծառայությունների մատուցման ոլորտի մրցակցությանը, ապա այն շարունակեց մեծ մնալ, շնորհիվ այն բանի, որ մի շարք բանկեր արդեն մուտք են գործել շուկա և առաջարկում են իրենց ներդրումային ծառայությունները: Ընդ որում բանկերը, լինելով ֆինանսապես ավելի հզոր կառույցներ, ավելի հեշտ են կարողանում պոտենցիալ հաճախորդներին համոզել, որպեսզի վերջիններս

օգտվեն իրենց ծառայություններից: Այս ենթատեքստում հետաքրքրական էր այն, որ Ընկերության ծառայություններից սկսեցին ավելի հաճախ օգտվել հենց իրենք, բանկերը:

դ) Հայաստանի արժեթղթերի շուկան կարգավորող իրավական դաշտը շարունակում է մնալ խիստ դինամիկ և հաճախակի փոփոխվող: Այդ փոփոխությունների հաճախականությունը այնքան մեծ է, որ շատ դեպքերում մինչև ընկերությունները հասցնում են ադապտացվել նախկին փոփոխությանը, ի հայտ է գալիս նորը: Օրենսդրական դաշտի անկայուն լինելը որոշակի բարդություններ է ստեղծում, այն պատճառով, նոր իրավական ակտերի պահանջների բավարարումը կապված է նաև որոշակի ծախսերի հետ:

ՈՒԺԵՂ ԿՈՂՄԵՐԸ

Ընկերության գործունեության ուսումնասիրության արդյունքում բացահայտվել է, որ «ԱՐՄԵՆԲՐՈԿ» ԲԲԸ-ն ունի հետևյալ ուժեղ և թույլ կողմերը:

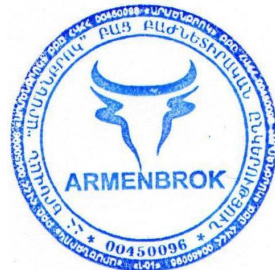
1. Ընկերությունը շուկայում գործում է ավելի քան 20 տարի և ֆինանսական շուկայում ունի բարի համբավ,
2. Ընկերությունը մատուցում է ծառայությունների լայն տեսականի, որոնցից շատերի գծով շուկայում ունի գերակշռող դիրք,
3. Ընկերության կոլեկտիվը համալրված է երիտասարդ, միևնույն ժամանակ, փորձառու, բարձր որակավորված և համերաշխ աշխատակիցներով,
4. Ընկերությունն ունի հավատարիմ հաճախորդների լայն շրջանակ, այդ թվում ոչ ռեզիդենտներ և ինստիտուցիոնալ ներդրողներ,
5. Ընկերությունն իր հաճախորդների հետ աշխատելիս ցուցաբերում է բարձր ճկունություն և անհատական մոտեցում,
6. Ընկերությունում լայնորեն կիրառում է էլեկտրոնային փաստաթղթաշրջանառությունը, ինչը էապես մեծացնում է հաճախորդների սպասարկման արդյունավետությունը,
7. Ընկերությունը Հայաստանի արժեթղթերի շուկայում գործունեություն ծավալող ներդրումային ընկերությունների շարքում ամենամեծ սեփական կապիտալը ունեցող ընկերություններից մեկն է,

«ԱՐՄԵՆԲՐՈԿ» ԲԲԸ գլխավոր տնօրեն

Ա. Կայֆաջյան

28/04/2017թ.

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Սույնով հայտարարում ենք, որ պատասխանատվություն ենք կրում.

1. ընկերության ֆինանսական վիճակը (բոլոր էական առումներով) արժանահավատորեն արտացոլող ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և հաստատման համար, այն է՝
 - ա. հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ընտրության, հաստատման և դրա հետևողականորեն կիրառման համար,
 - բ. հիմնավորված գնահատումներ, հաշվարկներ կատարելու համար,
 - գ. ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների պահանջների պահպանման, իսկ ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներից շեղումների դեպքում՝ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում այդ շեղումների բացահայտման համար,
 - դ. հաշվապահական հաշիվների գրանցումների ճշգրիտ վարման համար,
 - ե. ֆինանսական հաշվետվությունները ընկերության գործունեության անընդհատության հիման վրա պատրաստելու համար,
2. ընկերության ֆինանսական վիճակի վերաբերյալ ժամանակին և բավարար ճշտությամբ տեղեկատվություն ապահովող, Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը և ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներին համապատասխանող հաշվապահական հաշվառման գործուն համակարգի ներդրման համար,
3. ընկերության ակտիվների պահպանության, խարդախությունների և անճշտությունների բացահայտման ու կանխման ուղղությամբ՝ մեր իրավասությունների սահմաններում, միջոցներ ձեռնարկելու համար

Հավաստիացնում ենք, որ ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունները համապատասխանում են ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներին և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող այլ ակտերին:

«ԱՐՄԵՆԲՐՈԿ» ԲԲԸ

գլխավոր տնօրեն

Արամ Կայֆաջյան

գլխավոր հաշվապահ
28.04.2017թ.

Սիրանուշ Խլղաթյան